

Statens vegvesen

Adresseinformasjon fylles inn ved ekspedering. Se mottakerliste nedenfor.

Behandlende enhet:
Region nord

Saksbehandler/telefon:
Anne-Cathrine S Skaar /
77617056

Vår referanse:
17/70606-3

Deres referanse:

Vår dato:
06.11.2017

Vedtak om tospråklig skilting av samiske stedsnavn – endring av eksisterende skilting i Midtre Hålogaland

Vegavdelingene i Region Nord fikk i april 2017 i oppdrag å kartlegge eksisterende stedsnavnskilt/vegvisningsskilt for å avklare hvor det skal skiltes flerspråklig. Det ble besluttet at alle steder som krever flerspråklig skilting i henhold til regelverket skal være skiltet innen april 2019.

I Vegavdeling Midtre Hålogaland har det de siste 5 år vært fattet noen vedtak om flerspråklig skilting av stedsnavn – blant annet i Narvik kommune, Harstad kommune, Lavangen kommune, Skånland kommune og Evenes kommune. Midtre Hålogaland består av kommunene; Narvik, Ballangen, Vestvågøy, Moskenes, Flakstad, Harstad, Kvæfjord, Gratangen, Salangen, Lavangen, Evenes, Tjeldsund, Skånland, Ibestad, Sortland, Andøy, Øksnes, Bø, Hadsel, Lødingen og Vågan. Eksisterende stedsnavnskilt og vegvisningsskilt i disse kommunene er kontrollert opp mot stedsnavnregisteret hos Statens kartverk, og det er foretatt en vurdering vedrørende tospråklig skilting, som følger;

I tillegg til lover/konvensjoner/forskrifter som regulerer bruken av samisk språk – blant annet FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, den Europeiske Menneskerettighetskonvensjon, barnekonvensjonen, FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter art. 1 og 27, FNs konvensjon mot rasediskriminering, UNESCOs konvensjon om vern av den immaterielle kulturarv, ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater og minoritetsspråkpakten, lov om Norges nasjonale institusjoner for menneskerettigheter, Grunnloven §108 og §92, sameloven §1-5 og kap.3, forskrift om forvaltningsområdet for samisk språk, stadnamnlova, kommuneloven §3 og forskrift om

skrivemåte av stadnamn – så reguleres språkbruk på offentlige trafikkskilt av vegtrafikkloven § 5 og skiltforskriften § 29 og 35.

Vedtak om skrivemåte av stedsnavn fattes med hjemmel i stadnamnlova § 5 etter reglene i forskrift om skrivemåte av stadnamn § 9, mens kommunens offisielle tospråklige navn (kommunenavn) vedtas i henhold til reglene i kommuneloven § 3 nr. 3. Flerspråklig navn på fylkeskommuner følger av fylkesnavnene etter lov om forandring av rikets inndelingsnavn. Adressenavn fastsettes etter lov om eiendomsregistrering og forskrift om eiendomsregistrering. Stadnamnlova § 5, fastsetter hvem som er vedtaksmyndighet for stedsnavn og rett skrivemåte. Når skrivemåten er vedtatt og navnet er innført i stedsnavnregisteret i henhold til stadnamnlova § 12 og forskrift om skrivemåte av stadnamn, kan Statens vegvesen komme inn som skiltmyndighet på riks- og fylkesveg, og fatte vedtak etter skiltforskriften og vegtrafikkloven.

Forvaltningsområdet for samisk språk er fastsatt i forskrift om forvaltningsområdet for samisk språk 17.06.2005 nr. 657 § 1 jf. sameloven § 3-1. Kommunene som pr. april 2017 er omfattet av forvaltningsområde for samisk språk er; Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger, Tana, Kåfjord, Lavangen, Tysfjord, Rørvik og Snåsa. I det samiske språkforvaltningsområdet har samiske stedsnavn dobbelt lovvern, fordi både samelovens språkregler og stedsnavnloven lovbeskytter bruk av samiske stedsnavn i det offentlige. For et område som er omfattet av forvaltningsområdet for samisk språk, skal det skiltes på samisk og norsk, dersom det er bestemt at det skal skiltes med stedsnavn på offentlige skilt. Vilklårene i stadnamnlova § 9, 2.ledd er da oppfylt. For kommuner som ikke er innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk vil det være en skjønsmessig vurdering om vilklårene i stadnamnlova § 9, 2 ledd er oppfylt. Vilklåret som må være oppfylt er at samiske og kvenske stedsnavn som blir brukt blant folk som bor fast på eller har næringsmessig tilknytning til stedet, skal til vanlig brukes av det offentlige på kart, skilt, i register sammen med eventuelt norsk navn. Ved vurderingen av om et bestemt stedsnavn nyttes blant folk som bor fast på og/eller har næringsmessig tilknytning til stedet, vil det at navnet er innført i stedsnavnregisteret kunne sies å indikere at så er tilfelle. At noen «bor fast» på stedet innebærer at de må ha regelmessig tilknytning til stedet over lengre tid. Dette gjelder også «næringsmessig tilknytning» til stedet, f.eks. for flyttsamer og fiskere.

I samisk forvaltningsområde skal rekkefølge på skilt være samisk-norsk – kvensk jf. forskrift om skrivemåte av stadnamn § 7. Utenfor samisk forvaltningsområde fastsetter vedtaksorganet rekkefølgen. Ved fastsettelse av rekkefølgen skal det tas hensyn til språkbruken på stedet.

I stadnamnlova § 9 står det at når skrivemåten av et stedsnavn er fastsatt og innført i stedsnavnregisteret, så skal navnet brukes av eget tiltak av de som er nevnt i stadnamnlova § 1, 3. ledd (stat, fylkeskommune og kommune samt selskap som det offentlige eier fullt ut). Det organet som gjør stedsnavnvedtak skal underrette partene i saken, kommune, fylkeskommune og statlige organer som skal bruke navnet i tjenesten jf. forskrift om skrivemåte av stadnamn § 9. Vedtaksorganet kan være kommunen, fylkeskommunen eller Statens kartverk.

I stadnamnlova § 9 og forskrift om skrivemåte av stadnamn §7, sammenholdt med retningslinjer fastsatt med hjemmel i skiltforskriften § 35 (N300), er det satt begrensninger på hvor mange visningsmål det er krav om at det skiltes til. Dersom det av praktiske årsaker er vanskelig å skilte på flere språk, så må det foretas et valg mellom å skilte på norsk, samisk eller kvensk. Begrensningene er satt med bakgrunn i trafiksikkerhetsmessige og skiltekniske årsaker.

På skilteoppsett i vegkryss og rundkjøringer kan være mange visningsmål, hvor det av trafiksikkerhetsmessige og skiltekniske årsaker er mindre rom for å skilte flerspråklig. Formålet med vegvisningen er å lede trafikantene fra start fram til reisemålet, fremme en sikker og effektiv trafikkavvikling, medvirke til å differensiere vegnettet, gi trafikantene beskjed om hvor de er, og gi trafikantene en bekreftelse på at de er på rett veg. Vegvisningsskilt må utformes og plasseres slik at de kan oppfattes og leses mens de er i trafikantens synsfelt, og slik at trafikanten har tilstrekkelig tid til å foreta nødvendige valg (feltskifte, nedbremsing, avsvingning) på en sikker og velordnet måte (lesbarhetskravet). Vegvisere i et kryss skal følge opp all informasjon som er gitt på eventuelle foregående forvarsler (orienteringstavler, serviceskilt og samleskilt). Når et vegvisningsmål først er vist, må dette gjentas i den etterfølgende vegvisningsskilting på en konsekvent måte, inntil målet er nådd (kontinuitetskravet). For å forenkle skiltplanleggingen, er det gitt regler for maksimal informasjonsmengde på vegvisningsskilt.

I retningslinjer er fastsatt at det på stedsnavnskilt kan benyttes tre språk, mens for orienteringstavler, vegvisere og avstandsskilt bør det ikke benyttes mer enn to språk. I områder med flerspråklig skilting hvor det er fastsatt både fjern- og regionalmål, bør vanligvis bare ett av disse målene benyttes. Fjernmål vil i praksis være navn på større byer ved eller bortenfor vegens endepunkter. Regionaltrafikk er trafikk mellom kommuner innenfor et fylke eller mellom nærliggende fylker. Visningsmål for regionaltrafikk er, foruten byene, ofte større tettsteder eller andre godt kjente stedsnavn. Noen vegruter har både fjernmål og regionalmål. Det er kun det høyeste prioriterte stedsnavnet som skal benyttes på fjern og regionalmål dvs. at det ikke skal skiltes på flere språk på disse skiltene. Det høyest prioriterte stedsnavnet kan være norsk, samisk eller kvensk.

Ellers gjelder generelle regler for maks antall visningsmål. En forenklet framstilling er at det maksimalt antall visningsmål som kan benyttes på samme skilteoppsett er fem. Hvis skilteoppsettet inneholder skiltenheter eller felt med forskjellig farge, økes maksimalt antall visningsmål til totalt seks. Hvis skilteoppsettet inneholder mer enn seks symboler (inkl. vegruteskilt), reduseres antall visningsmål til fire (fem hvis felt med avvikende farge). Hvis skilteoppsettet inneholder mer enn ti symboler, reduseres antall visningsmål til tre (fire hvis flere farger). I tillegg gjelder at tabellskilt kan ha maks to visningsmål eller linjer pr. skiltenhet, og diagramskilt o.l. kan ha maks fire visningsmål eller linjer pr. kjøreretning (pilretning). Disse reglene kan følges hvis skiltene er synlige på god avstand. På steder hvor det ikke er mulig å få lang nok lesetid på grunn av vanskelige siktforhold eller fordi det benyttes flere skilt med kort avstand imellom, må det benyttes færre visningsmål enn det som er angitt som hovedregel.

Gul vegvisning (stedsnavn) har forrang til fordel for hvit vegvisning (virksomhetsvisning), noe som betyr at en i noen tilfelle vil måtte fjerne visning til virksomheter for å få plass til skilting av stedsnavn på flere språk. Fjerning av hvit vegvisning til virksomheter skal imidlertid behandles etter reglene for enkeltvedtak, selv om vedtakene i og for seg er vedtak av en lokal forskrift. Krav til forhåndsvarsling i forvaltningsloven § 16 må oppfylles før fjerningsvedtak kan fattes. Et slikt fjerningsvedtak vil det være anledning til å klage på etter forvaltningsloven §§ 28–36, og av praktiske og økonomiske grunner vil det gjerne besluttes at klagen skal ha oppsettende virkning jf. forvaltningsloven § 42.

Samlet betyr reglene om maksimal informasjonsmengde at dette vedtaket ikke vil omfatte skilting på to språk på gule vegvisningsskilt der maksimal informasjonsmengde vil overskrides. Fjern- og regionalmål vil heller ikke skiltes på to språk. Alle eksisterende blå stedsnavnsskilt som har vedtatt flerspråklige navn etter stedsnavnloven vil skiltes på to språk. Dette vedtaket innebærer kun et tillegg til eksisterende skilt som er satt opp, og inneholder derfor ikke en vurdering av om nye stedsnavnsskilt bør settes opp. På flere steder der det skal settes opp skilt på tospråk vil hele skilteoppsettet måtte byttes ut, og endres. Godkjent skrivemåte er også kontrollert for disse stedsnavnene, og noe av eksisterende skilting byttes ut også med hensyn til skrivemåte for disse.

Med hjemmel i skiltforskriften § 29 jf. vegtrafikkloven § 5 fattes samlevedtak for oppsett av tospråklige vegvisningsskilt i Midtre Hålogaland, i henhold til vedlagte skiltplan under. Vedtaket omfatter også nedtaking av en del eksisterende skilting som byttes ut med nye skilt. Teksthøyde på de skilt som skal settes opp i henhold til dette vedtaket skal være minimum 140 mm der fartsgrensen er 60 km/t eller lavere og minimum 175 mm der fartsgrensen er 80 km/t eller lavere.

Dette er et vedtak av en lokal forskrift jf. forvaltningsloven § 2, 1.ledd, c). Vedtaket kan derfor ikke påklages etter forvaltningsloven §§ 28–36. Det er heller ikke anledning til å be om overprøving etter skiltforskriften § 31 for denne type vedtak.

Byggleder orienteres ved kopi av dette vedtaket, og sørger for gjennomføring av skiltingen.

Skiltplan:

1853, Fv. 724 hp 01 km 2, 915– Kvitfors/Snoalta – eksisterende skilting:

Skilt nr. 713 settes opp og, utformes som følger:

1853, Fv. 724, hp 01 km 5,590– Troms fylke/Romssa fylka– eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1853, E10 hp 04 km 7, 840– Skilt nr. 701 «Snubba» skal fjernes og erstattes med skilt nr. 727 – eksisterende skilting;

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1853, E10 hå 04 km 10, 585 – Snubba/Duorga– eksisterende skilting;

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1853, E10 hp 04 km 8,450 – Skilt nr. 701 «Snubba» skal fjernes– eksisterende skilting;

1853, E10 hp 06 km 12, 070 – Kvitfors/Snoalta– eksisterende skilting;

Hele skiltoppsettet må byttes ut. Samisk friluftsmuseum er lokalisert 4,5 km fra dette vegkrysset fv. 724/E10. Det er dermed ikke i henhold til retningslinjer med serviceskilt som forvarsler dette tilbudet på E10. Serviceskilt som viser symbol av campingbil er heller ikke i

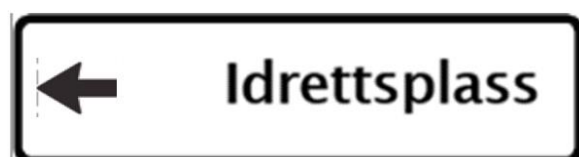
tråd med retningslinjer. I henhold til retningslinjer i N300 del 5 kan forvarsling med blå eller brune serviceskilt anvendes dersom anlegget har direkte avkjørsel (privat avkjørsel) fra den vegen det skiltes på eller anlegget har avkjørsel fra sideveg (for eksempel fylkesveg) mindre enn 200 meter fra kryss med den veg det skiltes på. Skiltingen på E10 hp 06 km 13, 670 og 13, 070 og 11, 680 tas ned og erstattes med forvarsel med skilt nr. 701 på E10 hp 06 km 11, 680 og km 12, 290. Ved bruk av symbol 640.10 (severdighet) så skal vegvisningsskiltet være brunt. Dette er dermed ikke et fjerningsvedtak når det gjelder eksisterende skilting til Samisk friluftsmuseum, men et vedtak om fornying av eksisterende skilting, slik at skiltingen er i tråd med dagens retningslinjer. Eksisterende kryssvegvisning for samtlige visningsmål bør erstattes med tabellvegviser, slik at skiltoppsettet blir tilstrekkelig synlig. Skiltforskriften § 29 gir skiltmyndigheten hjemmel til å sette opp og ta ned offentlige trafikkskilt.

Skilt nr. 711 settes opp på E10 hp 06 km 11, 980 og km 12, 110 og utformes som følger:

Ved km 12, 110:

Ved km 11, 980;

1853, E10 hp 06 km 12, 290 – Kvitfors/Snoalta – eksisterende skilting;

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

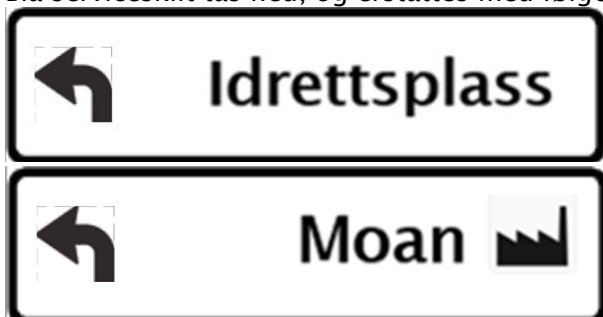

1853, E10 hp 06 km 11, 680 – Kvitfors/Snoalta – eksisterende skilting:

Blå serviceskilt tas ned, og erstattes med følgende skiltoppsett:

1913, fv. 824 hp 01 km 0,005 – Troms fylke/Romssa fylka – eksisterende skilting:

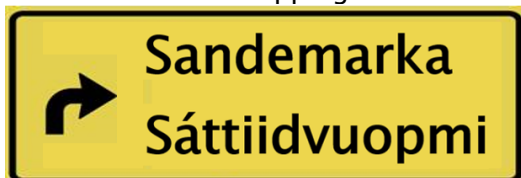
Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1913, fv. 825 hp 01 km 16, 750 – Sandemarka/Sáttiidvuopmi– eksisterende skilting:

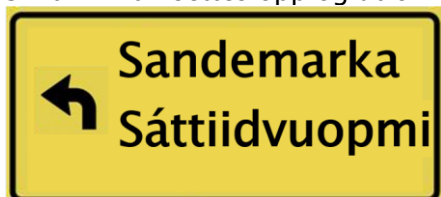
Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1913, fv. 825 hp 01 km 17, 000 – Sandemarka/Sáttiidvuopmi– eksisterende skilting;

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1913, fv. 825 hp 01 km 16, 900 – Sandemarka/Sáttiidvuopmi – eksisterende skilting;

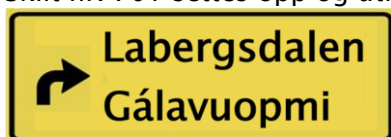
Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1919, fv. 825 hp 05 km 15, 280 – Labergsdalen/Gálavuopmi – eksisterende skilting;

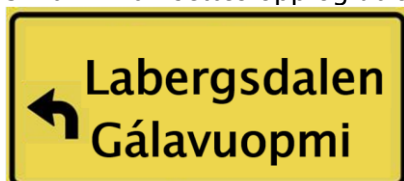
Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1919, fv. 825 hp 05 km 15, 670 – Labergsdalen/Gálavuopmi – eksisterende skilting;

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1919, fv. 825 hp 05 km 15, 480 – Labergsdalen/Gálavuopmi – eksisterende skilting;

Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1903, rv. 83 hp 02 km 9,890 – Sørrollnes/Orjješ–Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 703 settes opp og utformes som følger:

1903, rv. 83 hp 02 km 10, 054 – Sørrollnes/Orješ-Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 719 settes opp som erstatning for visningsmål til Sørrollnes på eksisterende portal. Skiltet utformes som følger:

1903, rv. 83 hp 02 km 10, 118 – Sørrollnes/Orješ-Rállegeahči- eksisterende skilting:

Skilt nr. 719 settes opp som erstatning for visningsmål til Sørrollnes på eksisterende portal. Skiltet utformes som følger:

+ på kommunal veg – Sørrollnes/Orješ-Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 711 settes opp som erstatning for visningsmål til Sørrollnes på skiltoppsett. Skiltet utformes som følger:

1903, rv. 83 hp 03 km 0, 072 – Sørrollnes/Orješ-Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 703 settes opp som erstatning for visningsmål til Sørrollnes på eksisterende portal. Skiltet utformes som følger:

1903, fv. 848, hp 10 km 0, 043 – Sørrollnes/Orješ-Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 719 settes opp som erstatning for visningsmål til Sørrollnes på eksisterende portal. Skiltet utformes som følger:

1903, fv. 848 hp 10 km 0,103 – Sørrollnes/Orjješ–Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 719 settes opp som erstatning for visningsmål til Sørrollnes på eksisterende vegvisning. Skiltet utformes som følger:

1903, fv. 848 hp 10 km 1, 075 – Sørrollnes/Orjješ–Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 711 settes opp og utformes som følger:

1903, fv. 848 hp 10 km 1, 500 – Sørrollnes/Orješ-Rállegeahči– eksisterende skilting:

Skilt nr. 711 settes opp som erstatning for visningsmål til Sørrollnes på eksisterende portal. Skiltet utformes som følger:

1805, E6 hp 44 km 6, 950 – Troms fylke/Romssa fylka – eksisterende skilting;

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

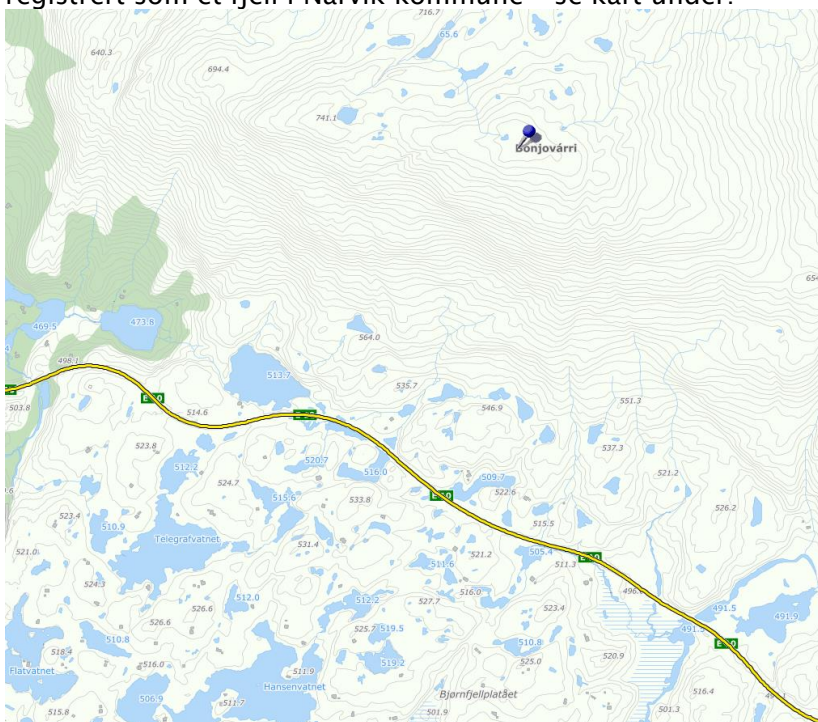
1805, E10 hp 1, km 0, 145 – Bjørnfjell/Bonjovárri – eksisterende skilting;

1805, E10 hp 1, km 23, 219 – Bjørnfjell/Bonjovárri – eksisterende skilting;

Dette er et variabelt skilt som er kombinert med et permanent vegvisningsskilt. Gul vegvisning anvendes som retningsvisning i tilknytning til vegkryss og rundkjøringer eller som avstandsskilt. Dersom det skal angis at en befinner seg på et sted, så anvendes stedsnavsskiltet nr. 727 (blått vegvisningsskilt). Bjørnfjell/Bonjovárri er i stedsnavnregisteret registrert som et fjell i Narvik kommune – se kart under:

I tillegg er Bjørnfjell stasjon registrert i stedsnavnregisteret. Bjørnfjell stasjon er ikke registrert med samisk skrivemåte. Bjørnfjell stasjon ligger ikke på denne strekningen – se kart under:

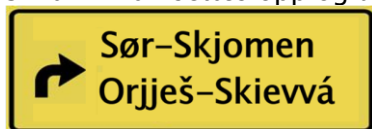

Eksisterende vegvisningsskilt er ikke i tråd med retningslinjer slik det er utformet og plassert. Hele skilteoppsettet er planlagt utskiftet i nær fremtid, og gjennom dette vedtaket vil det permanente vegvisningsskiltet fjernes.

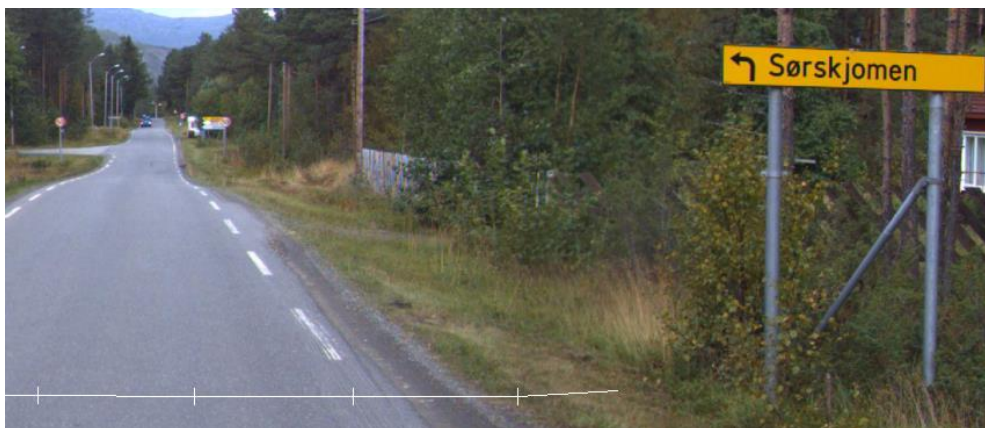
1805, fv. 761 hp 01 km 17, 720 – Sør-Skjomen/Orješ-Skievvá – eksisterende skilting;

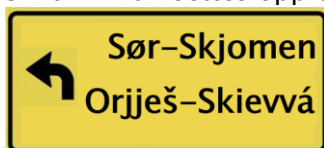
Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1805, fv. 761 hp 01 km 17, 939 – Sør-Skjomen/Orješ-Skievvá– eksisterende skilting;

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1805, fv. 761 hp 01 km 17, 835 – Sør-Skjomen/Orješ-Skievá – eksisterende skilting;

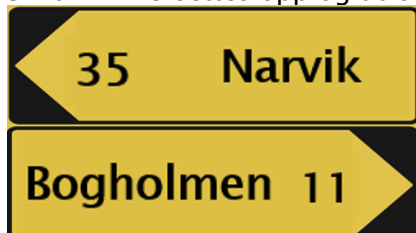

Eksisterende skilting til Statkraft er i strid med retningslinjer. Dette er ikke et skilt som ville vært tillatt oppsatt etter retningslinjer. Utforming er en blanding av en offentlig vegvisningsskilt og et privat reklameskilt. Skiltutforming må derfor endres slik at det er i tråd med retningslinjer. Dette er ikke et fjerningsvedtak, men en endring i eksisterende skilting, slik at den blir i tråd med retningslinjer.

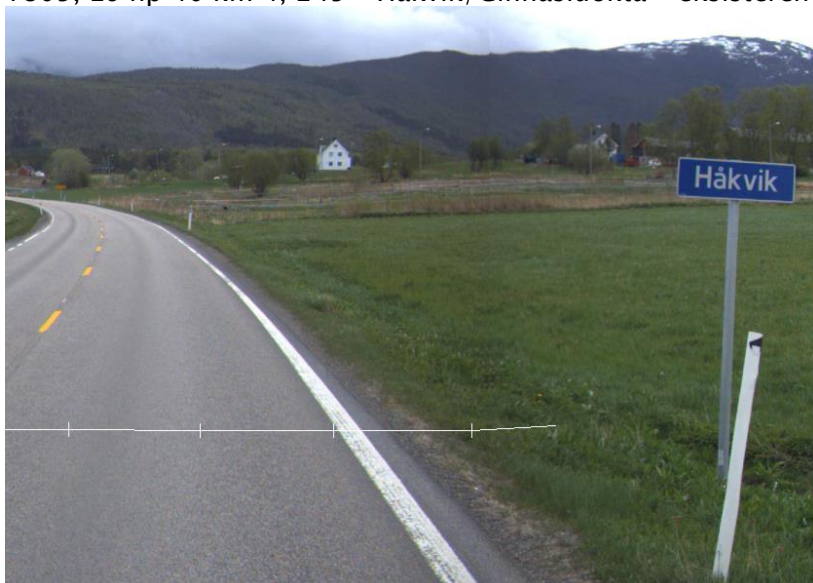
Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1805, E6 hp 40 km 4, 245 – Håkvik/Ginnasluokta – eksisterende skilting;

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1805, E6 hp 40 km 7, 105 – Håkvik/Ginnasluokta – eksisterende skilting;

Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

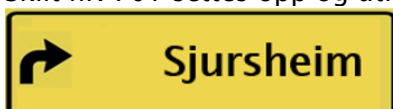

1805, E6 hp 40 km 4, 465 – Håkvikdalen/Ginnesvuopmi – eksisterende skilting;

Fy18_Ev006_hp40_fl_m04463

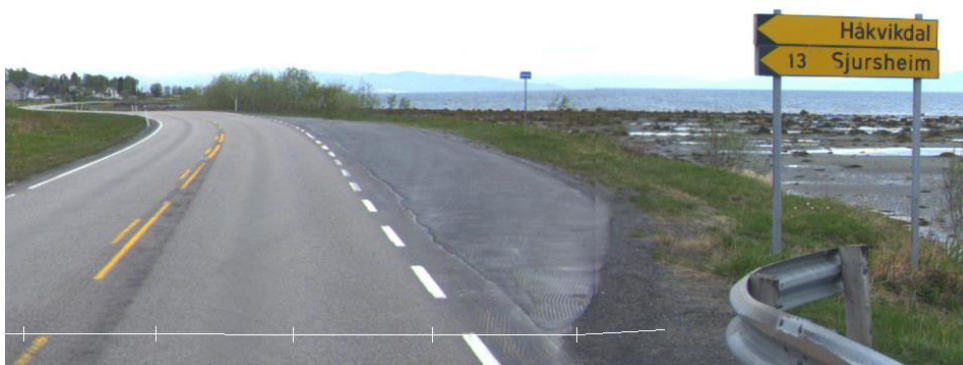

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1805, E6 hp 40 km 4, 725 Håkvikdalen/Ginnesvuopmi – eksisterende skilting;

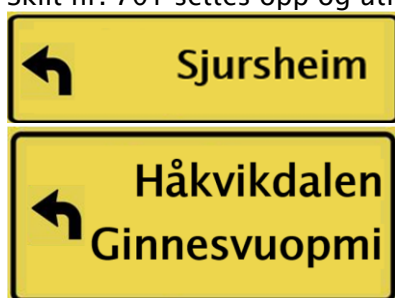
Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1805, E6 hp 40 km 4, 955 – Håkvikdalen/Ginnesvuopmi – eksisterende skilting;

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1903, E10 hp 03, km 7, 677 – Sandtorg/Hoalbma – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1903, E10 hp 03, km 10, 435 – Sandtorg/Hoalbma – eksisterende skilting:

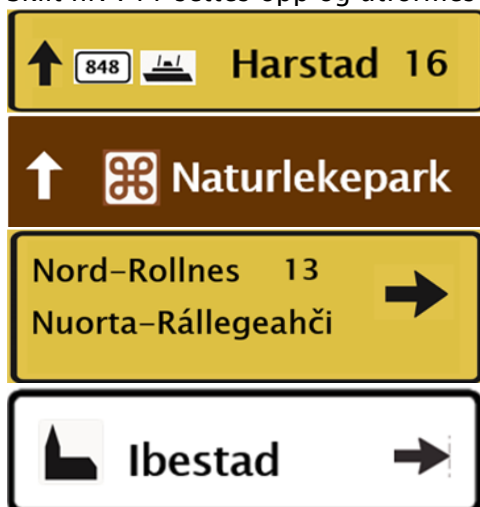
Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1917, fv. 848 hp 04 km 3, 629 – Nord-Rollnes/Nuorta-Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 711 settes opp og utformes som følger:

1917, fv. 848 hp 06 km 0, 034 – Nord-Rollnes/Nuorta-Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 711 settes opp og utformes som følger:

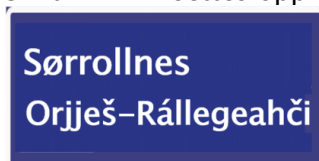

1917, fv. 848 hp 06 km 15, 415 – Sørrollnes/Orjješ-Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1917, fv. 848 hp 06 km 15, 677 – Sørrollnes/Orjješ-Rállegeahči – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

Sørrollnes Orjješ–Rállegeahči

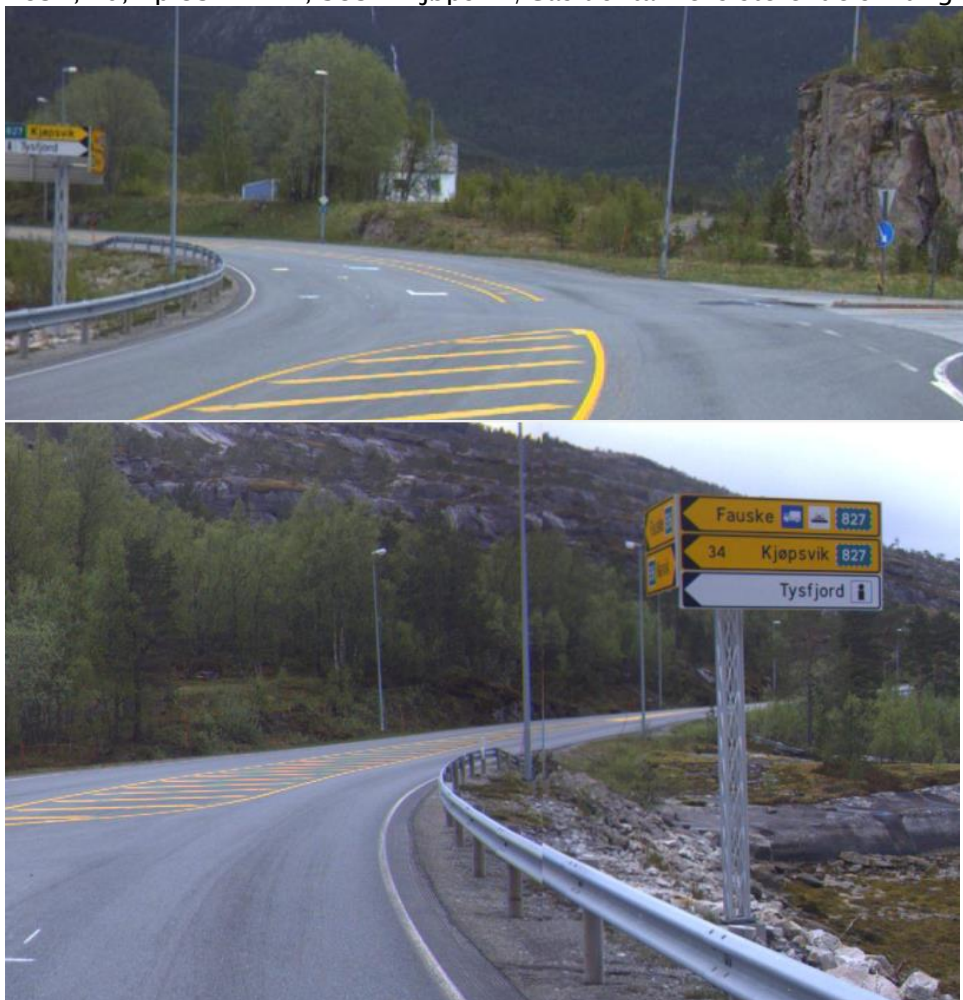
1854, E6, hp 35 km 14, 635 – Kjøpsvik/Gásluokta – eksisterende skilting:

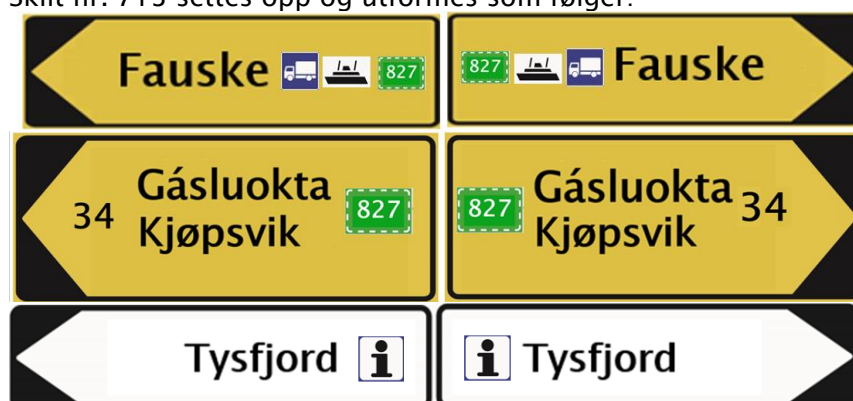
Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1854, E6, hp 35 km 14, 935 – Kjøpsvik/Gásluokta – eksisterende skilting:

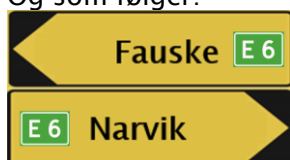

Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

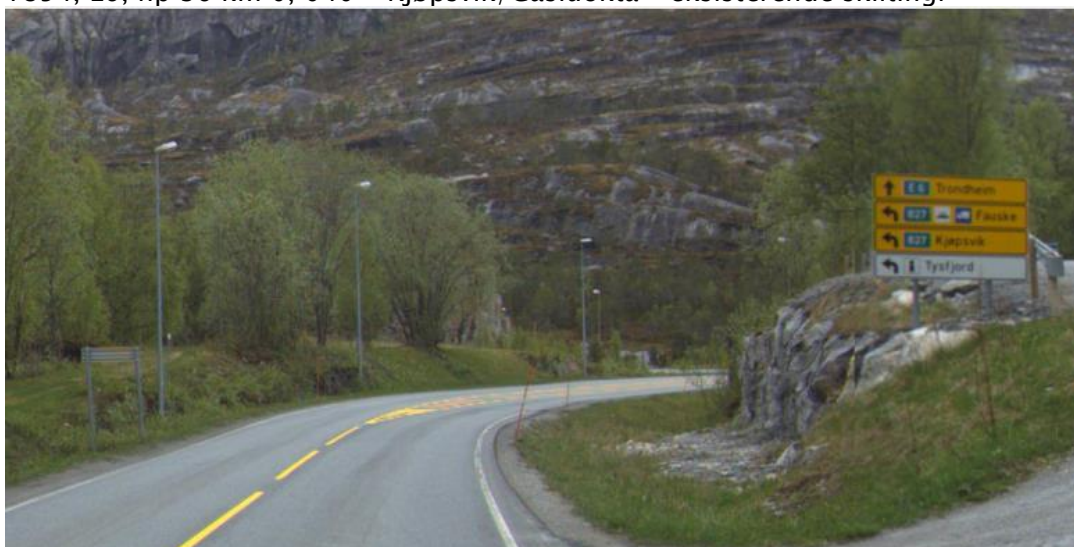

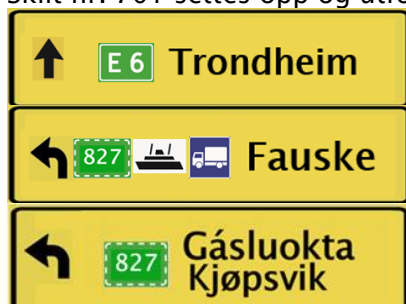
Og som følger:

1854, E6, hp 36 km 0, 040 – Kjøpsvik/Gásluokta – eksisterende skilting:

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1854, E6, hp 37 km 4, 735 – Kjeldebotn/Gálldo – eksisterende skilting:

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1854, E6, hp 37 km 4, 975 – Kjeldebotn/Gálldo – eksisterende skilting:

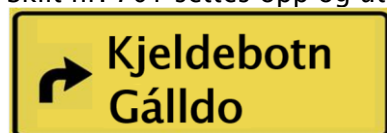
Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1854, E6, hp 37 km 5, 115 – Kjeldebotn/Gálldo – eksisterende skilting:

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1854, E6, hp 37 km 13, 455 – Ballangen/Bálák – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1854, E6, hp 37 km 14, 575 – Kjeldebotn/Gálldo – eksisterende skilting:

Skilt nr. 701 settes opp og utformes som følger:

1854, E6, hp 37 km 14, 715 – Kjeldebotn/Gálldo – eksisterende skilting:

Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1854, E6, hp 38 km 1, 000 – Ballangen/Bálák – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1854, rv. 827 hp 06 km 33, 065 – Kjøpsvik/Gásluokta – eksisterende skilting:

Skilt nr. 725 settes opp og utformes som følger:

1854, fv. 732 hp 01 km 14, 230 – Ballangen/Bálák – eksisterende skilting:

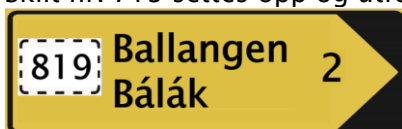
Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1854, fv. 737 hp 01 km 6, 385 – Ballangen/Bálák – eksisterende skilting:

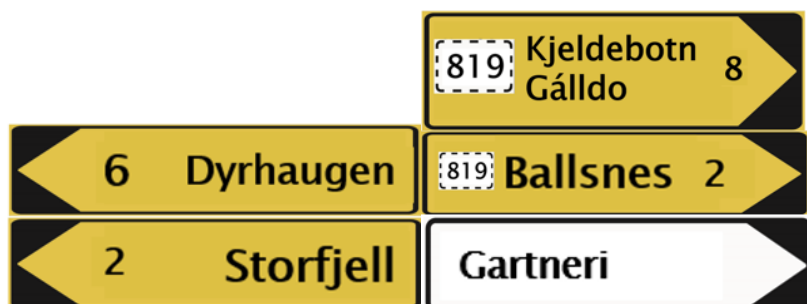
Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1854, fv. 737 hp 01 km 6, 385 – Kjeldebotn/Gálldo – eksisterende skilting:

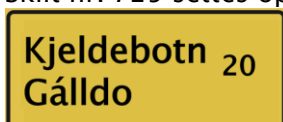
Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1854, fv. 819 hp 01 km 0, 780 – Kjeldebotn/Gálldo – eksisterende skilting:

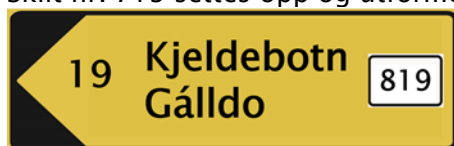
Skilt nr. 725 settes opp og utformes som følger:

1854, fv. 819 hp 01 km 1, 140 – Kjeldebotn/Gálldo og Ballangen/Bálák – eksisterende skilting:

Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

1854, fv. 819 hp 01 km 3, 220 – Kjeldebotn/Gálldo og Ballangen/Bálák – eksisterende skilting:

Skilt nr. 713 settes opp og utformes som følger:

Og som følger:

1854, fv. 819 hp 01 km 17, 465 – Kjeldebotn/Gálldo – eksisterende skilting:

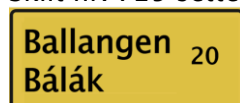
Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1854, fv. 819 hp 01 km 19,605 – Ballangen/Bálák – eksisterende skilting:

Skilt nr. 725 settes opp og utformes som følger:

1854, fv. 819 hp 01 km 20, 625 – Kjeldebotn/Gálldo – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

Kartverket mottok 3.5.2017 brev fra Kommunal og moderniseringsdepartementet om at det samiske parallellnavnet til Sortland kommune er Suorttá suohkan, og at nominativsformen av navnet er Suortá. Kartverket har foreløpig ikke fått melding fra Sortland kommune om at vedtak er fattet for det samiske parallellnavnet for byen Sortland. Foreløpig behandles derfor bare oppsett av skilt for Sortland kommune/Suorttá suohkan.

1870, fv.821, hp 01 km 3, 445 – Sortland kommune/Suorttá suohkan – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1870, fv.822, hp 02 km 9, 765 – Sortland kommune/Suorttá suohkan – eksisterende skilting (ingen skilting i dag:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1870, fv.820, hp 02 km 5, 140 – Sortland kommune/Suorttá suohkan – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1870, fv.82, hp 09 km 13, 910 – Sortland kommune/Suorttá suohkan – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1870, fv.885, hp 02 km 1, 000 – Sortland kommune/Suorttá suohkan – eksisterende skilting (ingen skilting i dag):

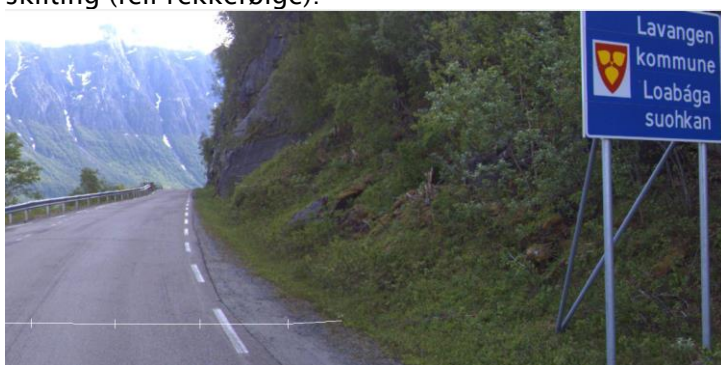
Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

1870, Rv.85, hp 08 km 0, 030 – Sortland kommune/Suorttá suohkan – eksisterende skilting:

1920, fv. 141, hp 02 km 0, 205 – Lavangen kommune/Loabága suohkan – eksisterende skilting (feil rekkefølge):

1920, E6 hp 02 km 6, 270 – Lavangen kommune/Loabága suohkan – eksisterende skilting:

1920, E6, hp 04 km 2, 980 – Lavangen kommune/Loabága suohkan – eksisterende skilting:

1920, fv. 84, hp 02 km 8, 570 – Lavangen kommune/Loabága suohkan – eksisterende skilting:

Skilt nr. 727 settes opp og utformes som følger:

Plan og forvaltning
Med hilsen

Jan-Åge Karlsen
seksjonsleder

Skaar Anne-Cathrine S.
rådgiver

Dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ingen håndskrevne signaturer.

Likelydende brev sendt til
Allan Lorentzen
Jan Lind
Jon-Roger Sørvang
Magne Berg
Shengjie Shen
Solveig Hansen

Kopi

Andøy kommune, Storgata 68, 8480 ANDENES
Ballangen kommune, Postboks 44, 8546 BALLANGEN
Bø kommune i Nordland, 8475 STRAUMSJØEN
Evenes kommune, Postboks 43, 8539 BOGEN I OFOTEN
Flakstad kommune, 8380 RAMBERG
Gratangen Kommune, Årstein, 9470 GRATANGEN
Hadsel Kommune, Rådhusg 5, 8450 STOKMARKNES
Harstad Kommune, Postboks 1000, 9479 HARSTAD
Ibestad Kommune, 9450 HAMNVIK
Kvæfjord kommune, Bygdeveien 26, 9475 BORKENES
Lavangen kommune, Postboks 83, 9358 TENNEVOLL
Lødingen kommune, Postboks 83, 8411 LØDINGEN
Moskenes kommune, 8390 REINE
Narvik Kommune, Serviceboks, 8512 NARVIK
Salangen kommune, Postboks 77, 9355 SJØVEGAN

Skånland kommune, Postboks 2420 , 9439 EVENSKJER
Sortland kommune, Postboks 117, 8401 SORTLAND
Tjeldsund kommune, Rådhuset, 9444 Hol i Tjeldsund
Várdobáiki samisk senter, Bedringens vei 9, 8536 EVENES
Vestvågøy kommune, Postboks 203, 8376 LEKNES
Vågan kommune, Storgata 29, 8305 SVOLVÆR
Øksnes kommune, Storgata 27, 8430 MYRE

Statens vegvesen

Flerspråklig skilting av stedsnavn

Regelverk

Skaar Anne-Cathrine S.
10.04.2017

REGELVERK – FLERSPRÅKLIG SKILTING AV STEDSNAVN – 2017

Innholdsfortegnelse

REGELVERK – FLERSPRÅKLIG SKILTING AV STEDSNAVN – 2017	1
Minoriteter og urfolk	2
Konvensjoner, lov og forskrift – vern av samisk og kvensk språk	3
Internasjonal rett.....	3
Nasjonale lover og forskrifter	3
Stadnamnlova, forskrift om skrivemåte av stadnamn og retningslinjer gitt med hjemmel i skiltforskriften.....	5
Saksbehandling mm.	5
Statens vegvesen skal skilte av eget tiltak	6
Steder som har krav på samisk og/eller kvensk skilting	7
Begrensninger i bruk av flere språk på skilt	8
Bestilling og oppsett av skilt	10
Vedlegg – internasjonale konvensjoner, lov og forskriftsbestemmelser.....	11
FNs konvensjon mot rasediskriminering av 21.desember 1965 – om	11
ILO nr. 169 – om urfolk og stammefolk i selvstendige stater av 27. juni 1989 – utdrag	11
Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter av 1. februar 1995 – utdrag	13
Den europeiske pakten om regions eller minoritetsspråk av 5. november 1992 – utdrag	14
Kongerikets Norges grunnlov av 17.05.1814 – utdrag	15
Lov om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven) 21.05.1999 nr. 30 – utdrag.....	16
Menneskerettsloven – Vedlegg 2. Den europeiske menneskerettskonvensjon med protokoller av 4. november 1950– utdrag	16
Menneskerettsloven – Vedlegg 4. Den internasjonale konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter av 16. desember 1966 – utdrag	16
Menneskerettsloven – vedlegg 6 Internasjonal konvensjon om sivile og politiske rettigheter av 16. desember 1966 – utdrag.....	16
Menneskerettsloven – Vedlegg 8. FNs konvensjon om barnets rettigheter med protokoller av 20. november 1989 utdrag.....	17
Lov om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter av 22.05.2015 nr. 33 – utdrag	19
Lov om forandring av rikets inndelingsnavn av 14. august 1918 nr. 1	19

Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25.09 1992 nr. 107	20
Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold av 12.06.1987 nr. 56 – utdrag	20
Lov om stadnamn av 18.05.1990 nr. 11 – utdrag	21
Lov om vegtrafikk av 18.06.1965 nr. 4 – utdrag	24
Forskrift om forvaltningsområdet for samisk språk av 17.06.2005 nr. 657	24
Forskrift om skrivemåten av stadnamn av 01.06.2007 nr. 592 – utdrag	25
Forskrift om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikklyssignaler og anvisninger av 10.07.2005 nr. 1219 – utdrag	27

Minoriteter og urfolk

Vern av urfolk og minoriteter er en viktig del av menneskerettighetene, og bygger på prinsippene om likebehandling og ikke-diskriminering.

Kvener/norskfinner, har status som nasjonale minoriteter. Med nasjonale minoriteter menes grupper med lang tilknytning til Norge. Disse folkegruppene har bidratt til å forme den kulturarven vi har i Norge. Det er i prinsippet opp til medlemslandene i Europarådet å definere hvilke grupper som skal få status som nasjonal minoritet. Norge lar det være opp til aktuelle grupper eller personer selv å bestemme om de ønsker å ha status som nasjonal minoritet. I Norge er det et kriterium om at en nasjonal minoritet må ha mer enn hundre års tilknytning til et land for å kunne gjøre krav på status som nasjonal minoritet. Samene oppfyller også dette kravet i Norge, men de er sikret et sterkere vern som urfolk gjennom ILO-konvensjon nr. 169. Sametinget har derfor på vegne av samene valgt ikke å gjøre krav på status som nasjonal minoritet. Norge skal gjennomføre konkrete tiltak for å bevare og verne om de historiske regions- eller minoritetsspråkene, slik at de blir synlige både i politikken, i lovgivningen og i praksis og slik at en holder oppe og utvikler kulturell rikdom og tradisjoner i Europa.

Samene har status som urfolk i Norge (se ILO-konvensjon nr. 169 art.1 nr. 1). Typiske kjennetegn for urfolk er at de ikke er det dominerende folket i det større samfunnet de er en del av, selv om de er den av folkegruppene som bebodde området først. De har også som regel en egenartet kultur basert på naturressursene, og de har en kultur som sosialt, kulturelt og/eller språklig skiller seg fra den dominerende befolkningen. Urfolk utgjør ofte også en minoritet i landet, men dette gjelder ikke alltid. I flere stater i Latin-Amerika utgjør urfolket et betydelig flertall av befolkningen. Hovedmålsettingen til ILO-konvensjon 169 er å gi urfolk rett til å bevare sin identitet som folkegruppe, og at de skal ha rett til å bevare og videreutvikle sin livsform og sin kultur på deres egne premisser, og at myndighetene skal ha plikt til aktivt å støtte dette arbeidet.

Den offisielle holdning er at staten Norge er grunnlagt på territoriet til to folk – samer og nordmenn. Begge folkene har den samme rett til å kunne utvikle sin kultur og sitt samfunnsliv (prinsipperklæring i Grunnloven § 108). Norsk samepolitikk skal etterleve prinsippene nedfelt i internasjonal folkerett og urfolksrett, samene anerkjennes å være et

urfolk med rett til selv å sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt nærings- og samfunnsliv (selvbestemmelsesretten), den norske stat forplikter seg til aktivt å tilrettelegge for at samene som urfolk selv skal kunne verne og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt nærings- og samfunnsliv på en helhetlig måte.

Konvensjoner, lov og forskrift – vern av samisk og kvensk språk

Internasjonal rett

Flere internasjonale konvensjoner om minoriteter og urfolk har bestemmelser om vern av samisk og kvensk språk. Her kan nevnes FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter av 16. desember 1966, den europeiske menneskerettighetskonvensjon (EMK) av 4. november 1950, barnekonvensjonen av 20. november 1989, og særlig FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter av 16. desember 1966 (SP) art. 1 og 27. Alle disse konvensjonene er inkorporert i norsk rett, og er i menneskerettsloven av 21.05.1999 nr. 30 § 3 gitt forrang framfor annen norsk lovgivning. Sentral er også FNs konvensjon mot rasediskriminering av 21. desember 1965 (inkorporert i norsk lov gjennom diskrimineringsloven av 2005). I tillegg kan nevnes UNESCOs konvensjon om vern av den immaterielle kulturarv av 17. oktober 2003.

Bruken av samisk og kvensk språk har også vern i den europeiske pakten om regions- eller minoritetsspråk (minoritetsspråkpakten) vedtatt 5. november 1992 (ratifisert av Norge i 1993, men ikke inkorporert).

Samisk språk har et særlig vern i ILO-konvensjon nr. 169 om urfolk og stammefolk i selvstendige stater av 27. juni 1989 (ratifisert i 1990 dvs. Norge forplikter seg til å overholde avtalen men den er ikke inkorporert i norsk lov). Bruken av kvensk språk har et særlig vern i europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter vedtatt 1. februar 1995 (ratifisert men ikke inkorporert).

Nasjonale lover og forskrifter

Menneskerettsloven inkorporerer FNs konvensjon om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter, den europeiske menneskerettighetskonvensjon, barnekonvensjonen og FNs konvensjon om sivile og politiske rettigheter. Diskrimineringsloven inkorporerer FNs rasediskrimineringskonvensjon.

Ved lov av 22. mai 2015 nr. 33 ble Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter (NIM) etablert som et uavhengig organ direkte underlagt Stortinget. Institusjonen har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene, herunder de samiske rettighetene, i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivning, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig. Det følger av lovens § 5, 2.ledd at minst ett av NIMs styremedlemmer skal ha særskilt kjennskap til samiske spørsmål.

Samisk språk har et særlig vern i Grunnloven § 108 (tidligere § 110a) og § 92, og lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold av 12. juni 1987 nr. 56 § 1–5 og kap.3, samt forskrift om forvaltningsområdet for samisk språk av 17. juni 2005 nr. 657.

Sameloven § 1–5 slår fast at samisk og norsk er likeverdige språk, og at de skal være likestilte etter bestemmelsene i samelovens kapittel 3. Samelovens språkregler i kap. 3 angår bruk av det samiske språket som et offentlig språk, og de fleste reglene i kapittelet skal gjennomføres i et nærmere fastsatt forvaltningsområde for samisk språk. At samisk og norsk er likeverdige språk betyr at Norge har to offisielle språk; samisk (nordsamisk, lulesamisk, sørsamisk) og norsk (bokmål og nynorsk). I følge § 3–2 i samelovens språkregler skal kunngjøringer fra offentlige organ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skje både på samisk og norsk. Bestemmelsene i samelovens språkkapittel er minimumskrav. Dette innebærer at alle offentlige organ oppfordres til å ta hensyn til brukere av samisk språk, også utover lovens regler og avgrensningen av forvaltningsområdet.

Forvaltningsområdet for samisk språk er fastsatt i forskrift om forvaltningsområdet for samisk språk 17.06.2005 nr. 657 § 1 jf. sameloven § 3–1. Kommunene som pr. april 2017 er omfattet av forvaltningsområde for samisk språk er; Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger, Tana, Kåfjord, Lavangen, Tysfjord, Røyrvik og Snåsa. Med innlemmelse i forvaltningsområdet får kommunen tilført ressurser for å arbeide med samisk språk. Videre medfører en innlemmelse større fokus på og bevissthet rundt samisk språk i kommunen og i lokalsamfunnet. Regjeringen mener det er viktig å etablere tospråklige samfunn der hvor dette er mulig, og er positiv til en ytterligere utvidelse av forvaltningsområdet for samisk språk. I dette forvaltningsområdet skal det være fullstendig likestilling av det samiske og det norske språk i offisielle sammenhenger.

Det er også opprettet en tilskuddsordning til kvensk språk og kultur. Formålet med tilskuddsordningen er å bidra til revitalisering av kvensk språk og å fremme kvensk/norskfinsk kultur.

Samiske og kvenske stedsnavn har vern i lov om stadnamn av 18.mai 1990 nr. 11 § 9 mm., kommuneloven 25.09.1992 nr. 107 § 3, og forskrift om skrivemåten av stadnamn av 1. juni 2007 nr. 592.

Flerspråklig kommunenavn fastsettes med hjemmel i kommuneloven av 25.09.1992 nr. 107 § 3 nr. 3. Flerspråklig navn på fylkeskommuner følger av fylkesnavnene etter lov om forandring av rikets inndelingsnavn av 14. august 1918 nr. 1. Adressenavn fastsettes etter lov av 17. juni 2005 om eiendomsregistrering (§ 21) og forskrift av 26. juni 2009 nr. 864 om eiendomsregistrering (§§ 51 og 54). Skrivemåten av stedsnavn fastsettes med hjemmel i stadnamnlova § 5 etter reglene i forskrift om skrivemåte av stadnamn § 9. Vedtak om skrivemåte av stedsnavn eller manglende vedtak om skrivemåte av stedsnavn kan påklages med hjemmel i stadnamnlova § 10. Klagen behandles i tråd med stadnamnlova § 6 og ellers forvaltningsloven kap. VI.

Vedtak om oppsett av flerspråklige skilt fattes med hjemmel i lov om vegtrafikk § 5 av 18. juni 1965 nr.4 og forskrift om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikkslyssignaler og anvisninger § 29 av 7.oktober 2005 nr. 1219, sammenholdt med retningslinjer fastsatt i N300 del 1 og del 4A, 4B/R310 gitt med hjemmel i skiltforskriften § 35.

Skiltvedtaket er en lokal forskrift jf. forvaltningsloven § 2, 1.ledd, c). Vedtaket kan derfor ikke påklages etter forvaltningsloven §§ 28–36. Det er heller ikke anledning til å be om overprøving etter skiltforskriften § 31 for denne type skiltvedtak.

Stadnamnlova, forskrift om skrivemåte av stadnamn og retningslinjer gitt med hjemmel i skiltforskriften

Saksbehandling mm.

Den offentlige bruken av stedsnavn er regulert i stadnamnlova av 18.mai 1990 nr. 11 med forskrifter. Stedsnavnvedtak fattes med hjemmel i stadnamnlova § 5 etter reglene i forskrift om skrivemåte av stadnamn § 9.

Stadnamnlova omhandler både skrivemåten og saksbehandlingen. Formålet med denne loven er blant annet å sikre «...omsynet til samiske og kvenske stadnamn i samsvar med nasjonalt lovverk og internasjonale avtaler og konvensjoner...» jf. § 1. Stadnamnlova sammenholdt med forskrift om skrivemåte av stadnamn (under revisjon) inneholder en nærmere regulering av hvorledes skrivemåten av stedsnavn skal fastsettes. Hovedprinsippet er at skrivemåten skal bygge på den nedarvede lokale uttalen, med hovedvekt på den lokale uttalen som skal gjengis etter rettskrivingsprinsippene for norsk, kvensk eller samisk. Stedsnavn har i tillegg til å være kulturminner en rekke funksjoner i privat og offentlig bruk.

Stadnamnlova § 5, fastsetter hvem som er vedtaksmyndighet for stedsnavn og rett skrivemåte. Kommunen vedtar skrivemåten av offisiell adresse og av navn på tettsteder, grender, kommunale gater, veger, torg, bydeler, bolifelt, anlegg o.l. Fylkeskommunen vedtak skrivemåten av navn på fylkeskommunale anlegg o.l. Statens kartverk vedtak skrivemåten av gårdsnavn, bruksnavn, seternavn, naturnavn, navn på statlige anlegg o.l. dersom ikke annet er fastsatt i lov eller forskrift.

Nærmere bestemmelser om saksbehandlingen/høring er fastsatt i stadnamnlova § 6 og forskrift om skrivemåten av stadnamn.

Når noen tar opp en navnesak, skal vedtaksorganet forberede saken og sende den til kommunen på høring. Dersom kommunen er vedtaksorgan har kommunen saken allerede. Kommunen skal sende saken på høring til de som har rett til å uttale seg (grunneier/fester/organisasjoner, fylkeskommunen dersom det gjelder mer enn en kommune mm). Gjelder det samiske og/eller kvenske stedsnavn skal saken først sendes til stedsnavntjenesten i Sametinget og kvensk stedsnavntjeneste, som gir en foreløpig tilrådning av skrivemåte med kopi til vedtaksorganet. Det gis to måneders frist i høringsbrevene, før saken sendes til kommunen. Kommunen behandler saken og sender den til stedsnavntjenesten i Språkrådet for tilrådning av skrivemåte, med kopi til vedtaksorganet (når dette ikke er kommunen). Gjelder det samisk eller kvensk skrivemåte, så er det samisk eller kvensk stedsnavntjeneste som skal gi tilrådning. Stedsnavntjenesten har to måneders

frist på å sende saken til vedtaksorganet, som fatter vedtak med hjemmel i stadnamnlova § 5 etter reglene i forskrift om skrivemåte av stadnamn § 9. Det organet som fatter vedtak skal sende kopi av vedtaket til partene i saken, til vedkommende kommune/fylkeskommune dersom kommunen/fylket ikke selv er vedtaksorgan, til statlige organer som skal bruke navnet i tjenesten, til navnekonsulentene og til sentralt stedsnavnregister jf. forskrift om skrivemåte av stadnamn § 9, 4.ledd. Det skal opplyses om klagerett etter stadnamnlova § 10. Når skrivemåten er vedtatt og navnet er innført i stedsnavnregisteret i henhold til stadnamnlova § 12 og forskrift om skrivemåte av stadnamn § 15, kan Statens vegvesen komme inn som skiltmyndighet på riks- og fylkesveg, og fatte vedtak etter skiltforskriften og vegtrafikkloven.

Mange av skriftformene som er i bruk av det offentlige, er fastsatt etter reglene som var gjeldende før stadnamnlova trådte i kraft. Andre er tatt i bruk uten særskilt vedtak. Disse skriftformene trenger ikke vurderes på nytt uten at noen av de som er nevnt i lovens § 5, 1.ledd tar opp sak om dette. Vedtak om skrivemåte som er gjort etter at loven trådte i kraft skal imidlertid meldes til stedsnavnregisteret jf. lovens § 12, 2.ledd.

Statens vegvesen skal skilte av eget tiltak

I stadnamnlova § 9, 1.ledd står det at når skrivemåten av et stedsnavn er fastsatt og innført i stedsnavnregisteret, så skal navnet brukes av eget tiltak av de som er nevnt i stadnamnlova § 1, 3. ledd. De som er nevnt i § 1, 3. ledd er organ for stat, fylkeskommune og kommune samt selskap som det offentlige eier fullt ut. Dette betyr at offentlige organer er ansvarlig for at loven oppfylles innenfor sitt ansvarsområde. Det er adgang til å klage over manglende bruk av fastsatt samisk stedsnavn jf. stadnamnlova § 10.

I lovkommentaren til stadnamnlova § 9 står det at bestemmelsen pålegger offentlige myndigheter og offentlig heleide selskap å benytte stedsnavn slik de er fastsatt etter loven. Dette er beskrevet slik i lovkommentaren;

«Paragrafen pålegger offentlige myndigheter og offentlig heleide selskap å benytte stedsnavn slik de er fastsatt etter loven. Etter annet ledd skal imidlertid det offentlige i tillegg på kart, skilt, i register mv. benytte samiske og kvenske stedsnavn dersom de er benyttet av de som bor fast på stedet, dvs. har en regelmessig tilknytning til stedet over lengre tid, eller har en næringsmessig tilknytning til det».

I forarbeidene – Ot.prp. nr. 42 (2004–2005) – til stadnamnlova § 9 står det at bestemmelsen pålegger offentlige organer en plikt til å bruke fastsatte navneformer i tjenesten når slike finnes. Dette skal gjøres på eget initiativ. Dette er beskrevet slik i forarbeidene;

«Første ledd pålegg offentlig organ mv. plikt til å bruke fastsette navneformer i tenesta når slike finst. Dette skal gjerast på eige initiativ».

Dette betyr at når en kommune har fattet vedtak om skrivemåte for et stedsnavn og det er innført i stedsnavnregisteret, så skal statens vegvesen stå for den praktiske oppfølgingen ved å sette opp skilt på riks- og fylkesveger. Alle som etter loven skal bruke stedsnavn i offentlig tjeneste, har plikt til å skaffe seg opplysning om offisiell skrivemåte. Statens vegvesen skal bruke vedtatte stedsnavn på skilt av eget tiltak, og ikke vente på at kommuner, organisasjoner mm. henvender seg og ber om skiltvedtak. Statens vegvesen skal imidlertid informeres når vedtaksorganet etter stedsnavnloven har fattet et stedsnavnvedtak. Dette fremkommer av forskrift om skrivemåte av stadnamn § 9, 4.ledd. I bestemmelsen står det at det organet som gjør stedsnavnvedtak skal underrette partene i saken, kommune, fylkeskommune og statlige organer som skal bruke navnet i tjenesten. Vedtaksorganet kan være kommunen, fylkeskommunen eller Statens kartverk. Bestemmelsen i § 9, 4.ledd er som følger;

«Det organet som gjer vedtak, skal sende melding til partane i saka, til vedkommande kommune/fylkeskommune (jf. stadnamnlova § 6 første ledd) dersom kommunen/fylket ikkje sjølv er vedtaksorgan, til statlege organ som skal bruke namnet i tenesta, til namnekonsulenttenesta og til Sentralt stadnamnregister (sjå § 15)».

Statens vegvesen skal i tillegg kontrollere om skrivemåten av visningsmål er i samsvar med reglene i stadnamnlova ved utskifting av gamle vegvisningsskilt. Den viktigste kilden for kontroll av rett skrivemåte av stedsnavn er stedsnavnregisteret hos Statens kartverk. Navn med status «godkjent» eller «vedtatt» i stedsnavnregisteret skal brukes i offentlig sammenheng. Navn med status «foreslått» eller «avslått» kan ikke brukes i offentlig sammenheng uten å behandles etter stadnamnlova.

Steder som har krav på samisk og/eller kvensk skilting

I det samiske språkforvaltningsområdet har samiske stedsnavn dobbelt lovvern, fordi både samelovens språkregler og stedsnavnloven lovbeskytter bruk av samiske stedsnavn i det offentlige. For et område som er omfattet av forvaltningsområdet for samisk språk, skal det skiltes på samisk og norsk, dersom det er bestemt at det skal skiltes med stedsnavn på offentlige skilt. Vilåårene i stadnamnlova § 9, 2.ledd er da oppfylt.

For kommuner som ikke er innlemmet i forvaltningsområdet for samisk språk vil det være en skjønnsmessig vurdering om vilåårene i stadnamnlova § 9, 2 ledd er oppfylt. Dette gjelder både for samisk og kvensk skrivemåte. Vilååret som må være oppfylt er at samiske og kvenske stedsnavn som blir brukt blant folk som bor fast på eller har næringsmessig tilknytning til stedet, skal til vanlig brukes av det offentlige på kart, skilt, i register sammen med eventuelt norsk navn. Bestemmelsens andre ledd er som følger;

«Samiske og kvenske stadnamn som blir nytta blant folk som bur fast på eller har næringsmessig tilknytning til staden, skal til vanleg brukast av det offentlege t.d. på kart, skilt, i register saman med eventuelt norsk namn».

Ved vurderingen av om et bestemt stedsnavn nyttes blant folk som bor fast på og/eller har næringsmessig tilknytning til stedet, vil det at navnet er innført i stedsnavnregisteret kunne sies å indikere at så er tilfelle. At noen «bor fast» på stedet innebærer at de må ha regelmessig tilknytning til stedet over lengre tid. Dette gjelder også «næringsmessig tilknytning» til stedet, f.eks. for flyttsamer og fiskere.

Forskrift om skrivemåte av stadnamn § 7, har tilsvarende bestemmelse. Her står det at dersom et navneobjekt har samisk og/eller kvensk navn i tillegg til et norskspråklig navn, og navneformen er brukt blant folk som bor fast på eller har næringsmessig tilknytning til stedet, skal begge eller alle navnene brukes. I samisk forvaltningsområde skal rekkefølge på skilt være samisk– norsk – kvensk. Her kan det finnes stedsnavnskilt som er satt opp før gjeldende rekkefølgeregulering trådte i kraft (for eksempel Porsanger kommune, se <http://www.kartverket.no/Kart/Stedsnavn/Stadnamn-og-rettskriving/> for mer informasjon). Utenfor samisk forvaltningsområde fastsetter vedtaksorganet rekkefølgen. Dette gjelder både for samisk og kvensk skrivemåte. Ved fastsettelse av rekkefølgen skal det tas hensyn til språkbruken på stedet.

Hovedregelen er at nordsamisk rettskriving brukes i Finnmark, Troms og i Nordland fylkeskommune til Tysfjord kommune i sør, lulesamisk rettskriving brukes derfra og sørover til Meløy kommune, mens sørsamisk brukes fra Rana kommune og sørover jf. forskrift om skrivemåten av stadnamn § 4. Ved fastsettelse av skrivemåten av kvenske navn skal en ta utgangspunkt i den nedarvede lokale uttalen jf. forskrift om skrivemåten av stadnamn § 5. Når et navneobjekt har bare et samisk navn, et kvensk navn eller et norsk navn, skal dette navnet brukes uten oversetting eller tilpasninger jf. forskrift om skrivemåten av stadnamn § 6.

Begrensninger i bruk av flere språk på skilt

I stadnamnlova og forskrift om skrivemåte av stadnamn er det satt begrensninger på hvor mange visningsmål det er krav om at det skiltes til. Dersom det av praktiske årsaker er vanskelig å skilte på flere språk, så må det foretas et valg mellom å skilte på norsk, samisk eller kvensk jf. forskrift om skrivemåte av stadnamn § 7, 4.ledd. Det skal da legges vekt på hvilket navn som har lengst tradisjon og er best kjent på stedet. Det norske navnet trenger ikke være med dersom det er en fornorsket form av det samisk eller kvenske navnet, skilles seg lite fra det og ikke er i vanlig bruk i den norske formen.

Bestemmelsens fjerde ledd er som følger;

«Der det av praktiske årsaker er særskilt vanskeleg å bruke fleire namn, skal det ved valet mellom norsk, samisk og kvensk leggjast vekt på kva for eit namn som har lengst tradisjon og er best kjent på staden. Det norske namnet treng ikkje vere med dersom det er ei fornorska form av det samiske eller kvenske namnet, skil seg lite frå det og ikkje er i vanleg bruk i den norske forma».

I lovkommentaren til stadnamnlova § 9 står det at det ut i fra praktiske grunner kan være nødvendig å velge ett eller to av navnene på skilt mm. I slike tilfeller kan det norske navnet velges bort dersom det er en fornorsket form av det samiske eller kvenske (finske) navnet og skiller seg lite fra det og ikke er innarbeidet i den norske varianten. Innarbeidde norske navn som Kautokeino og Karasjok kan ikke velges bort. Ved valget mellom samisk og kvensk bør eldre navn velges fremfor yngre navn og avgjørende vekt bør legges på den lokale navnetradisjonen og på kulturminnehensynet.

I lovkommentaren står det som følger;

«Ut frå praktiske grunnar kan det vere nødvendig å velje eitt eller to av namna på kart, skilt, i register mv. I slike høve kan ein velje bort det norske namnet dersom det er ei fornorska form av det samiske eller finske namnet og skil seg lite frå det og ikkje er innarbeidd i den norske varianten, t.d. Vækker (finsk) og Skaídi (samisk). Innarbeidde norske namn som Kautokeino og Karasjok kan ikkje veljast bort, heller ikkje norske omsetjingsnamn eller namn med eitt norsk og eitt samisk/kvensk ledd. Ved valet mellom samisk og kvensk namn bør ein velje eldre namn framfor yngre og til vanleg sjå bort frå omsetjingar. Avgjerande vekt bør leggjast på den lokale namnetradisjonen og på kulturminneomsynet. Regelen gjeld også tilvisingsskilt til fleirspråkleg område».

Praktiske grunner kan være at det i enkelte vegkryss er så mye informasjon fra før av, at det vil stride mot retningslinjer å sette opp mer informasjon for eksempel i form av tospråklige skilt. Praktiske grunner kan også være at det rent fysisk ikke er plass til så mange visningsmål eller det blir for mange visningsmål vurdert opp mot trafiksikkerhet/trafikkbilde/tekniske krav.

På skiltoppsett i vegkryss og rundkjøringer kan være mange visningsmål, hvor det av trafiksikkerhetsmessige og skilttekniske årsaker er mindre rom for å skilte flerspråklig. Formålet med vegvisningen er å lede trafikantene fra start fram til reisemålet, fremme en sikker og effektiv trafikkavvikling, medvirke til å differensiere vegnettet, gi trafikantene beskjed om hvor de er, og gi trafikantene en bekreftelse på at de er på rett veg. Vegvisningsskilt må utformes og plasseres slik at de kan oppfattes og leses mens de er i trafikantens synsfelt, og slik at trafikanten har tilstrekkelig tid til å foreta nødvendige valg (feltskifte, nedbremsing, avsvingning) på en sikker og velordnet måte (lesbarhetskravet). Vegvisere i et kryss skal følge opp all informasjon som er gitt på eventuelle foregående forvarsler (orienteringstavler, serviceskilt og samleskilt). Når et vegvisningsmål først er vist, må dette gjentas i den etterfølgende vegvisningsskilting på en konsekvent måte, inntil målet er nådd (kontinuitetskravet). For å forenkle skiltplanleggingen, er det gitt regler for maksimal informasjonsmengde på vegvisningsskilt. Disse reglene kan følges hvis skiltene er synlige på god avstand. På steder hvor det ikke er mulig å få lang nok lesetid på grunn av vanskelige siktforhold eller fordi det benyttes flere skilt med kort avstand imellom, må det benyttes færre visningsmål enn det som er angitt som hovedregel.

I retningslinjer gitt med hjemmel i skiltforskriften § 35 (N300) er det med bakgrunn i dette fastsatt at det på stedsnavnskilt kan benyttes tre språk. Når det gjelder orienteringstavler, vegvisere og avstandsskilt i vegkryss og rundkjøringer vil det av trafikksikkerhetsmessige og skilttekniske årsaker ikke alltid være mulig å skilte på flere språk. I retningslinjene er det fastsatt at for orienteringstavler, vegvisere og avstandsskilt bør det ikke benyttes mer enn to språk. I områder med flerspråklig skilting hvor det er fastsatt både fjern- og regionalmål, bør vanligvis bare ett av disse målene benyttes. Dette innebærer at kun det høyeste prioriterte stedsnavnet skal benyttes på fjern og regionalmål dvs. at det ikke skal skiltes på flere språk på disse skiltene. Det høyest prioriterte stedsnavnet kan være norsk, samisk eller kvensk. Regionen kan gjøre fravik fra dette, hvor det må gjøres en vurdering av hva som er mest hensiktsmessig på de enkelte stedene.

Gul vegvisning (stedsnavn) har forrang til fordel for hvit vegvisning (virksomhetsvisning), noe som betyr at en i noen tilfelle vil måtte fjerne visning til virksomheter for å få plass til skilting av stedsnavn på flere språk. Fjerning av hvit vegvisning til virksomheter skal imidlertid behandles etter reglene for enkeltvedtak, selv om vedtakene i og for seg er vedtak av en lokal forskrift. Krav til forhåndsvarsling i forvaltningsloven § 16 må oppfylles før fjerningsvedtak kan fattes. Et slikt fjerningsvedtak vil det være anledning til å klage på etter forvaltningsloven §§ 28–36, og av praktiske og økonomiske grunner vil det gjerne besluttes at klagen skal ha oppsettende virkning jf. forvaltningsloven § 42.

Bestilling og oppsett av skilt

Når vedtak med skiltplan er fattet for riks- og fylkesveg, oversendes det til byggleder i SVV som bestiller og setter opp skilt. Kostnader for oppsett av vegvisnings/stedsnavnskilt pålegges vedkommende vegmyndighet jf. skiltforskriften § 37 jf. vegloven §§ 16 og 20. Det er fastsatt en rekke forskrifter med hjemmel i vegloven § 16 og det er fastsatt retningslinjer i R610.

For det tilfelle at et skiltvedtak gjelder for et vegkryss mellom riksveg/fylkesveg og kommunal veg gjelder Statens vegvesen sine retningslinjer fastsatt i NA-rundskriv nr. 02/24 av 11. november 2002 vedrørende ansvarsdeling for drift og vedlikehold i vegkryss mellom offentlige veger. Utgangspunktet at vedlikeholdsplikt omfatter det området som hører til vegen (vegkroppen med skuldre, grøfter og skråninger). Grensen for vegområdet går parallelt med primærvegen helt fram til skjæringspunktet med sekundærvegens kjørebane kant. Over sekundærvegen går grenselinjen i primærvegens kjørebane kant. Når det gjelder vedlikeholdsansvar for skilt fastsetter NA 02/24 at primærvegen tar vedlikeholdsansvar for trafikkregulerende skilt (vikeplikt, stoppskilt, påbudt kjørefelt) og oppmerking langs primærvegen uansett plassering, mens for andre skilt (slik som vegvisningsskilt) fordeles ansvaret etter hvor skiltene er plassert. Ved tvil om hvilket vegområde skiltet er plassert på, fordeles ansvaret etter hvis vegs trafikk det er rettet mot. Skiltvedtaket fattes av den myndighet som har vedlikeholdsansvaret.

Vedlikehold av riks- og fylkesveger utføres i dag ved funksjonskontrakter. Dette er også tilfelle med en del kommunale veger. Dette endrer ikke vegens status som offentlig veg. Det samme er tilfelle ved de riksvegene som bygges og vedlikeholdes gjennom Offentlig Private Samarbeid (OPS).

I «Samiske tall forteller 6» – rapport 2013 av Analysegruppa for samisk statistikk, kap. 5 står det som følger om den økonomiske siden;

«Bruk av to- og flerspråklige termer og stedsnavn på trafikkskilt har også økonomiske konsekvenser. Når man i Norge har gjeldende språklover, bør sentrale myndigheter garantere for økonomiske rammer til å gjennomføre lovpålagte oppgaver, som for eksempel fornying av skilt slik at de oppfyller lovens krav. Fylkenes veimyndigheter må garanteres økonomiske muligheter slik at de kan fornye trafikkskilt i henhold til bestemmelsene i språkloven og stedsnavnsloven».

Anne-Cathrine S. Skaar

10.03.2017

Vedlegg – internasjonale konvensjoner, lov og forskriftsbestemmelser

FNs konvensjon mot rasediskriminering av 21. desember 1965 – om

Land som skriver under på Rasediskrimineringskonvensjonen må avskaffe all forskjellsbehandling på grunn av rase, hudfarge, avstamning eller etnisk opprinnelse. Konvensjonen var den første menneskerettighetskonvensjonen som ble vedtatt av FN.

Målet med konvensjonen er å sørge for at grupper som forskjellsbehandles på grunn av rase, hudfarge og/eller etnisk opprinnelse har de samme rettighetene som alle andre. Annethvert år sender land som har undertegnet avtalen rapporter til FNs rasediskrimineringskomité (CERD). Kommisjonen kommer så med anbefalinger og kommentarer til hvordan avtalen skal forstås i forhold til de enkelte landene.

ILO nr. 169 – om urfolk og stammefolk i selvstendige stater av 27. juni 1989 – utdrag

Artikkel 1

1. Denne konvensjonen gjelder for:

- a) stammefolk i selvstendige stater som gjennom sine sosiale, kulturelle og økonomiske forhold skiller seg fra andre deler av det nasjonale fellesskap, og hvis status helt eller delvis er regulert av deres egne skikker og tradisjoner, eller av særlige lover eller forskrifter;
- b) folk i selvstendige stater som er ansett som opprinnelige fordi de nedstammer fra de folk som bebodde landet eller en geografisk region som landet tilhører, på det tidspunkt da erobring eller kolonisering fant sted eller de nåværende statsgrenser ble fastlagt og som, uavhengig av sin rettslige stilling, har beholdt noen eller alle av sine egne sosiale, økonomiske, kulturelle og politiske institusjoner.

2. Egen identifisering som urfolk eller stammefolk skal være et grunnleggende kriterium for å bestemme hvilke grupper bestemmelsene i denne konvensjonen skal gjelde for.

3. Bruken av begrepet «folk» i denne konvensjonen skal ikke oppfattes som å ha noen innvirkning på de rettigheter som forøvrig kan knyttes til begrepet i folkeretten.

Artikkel 6

1. Ved anvendelse av bestemmelsene i denne konvensjonen, skal regjeringene:

a) konsultere vedkommende folk, ved hensiktsmessige prosedyrer og spesielt gjennom deres representative institusjoner, når det overveies å innføre lovgivning eller administrative tiltak som kan få direkte betydning for dem;

b) etablere virkemidler for at disse folk fritt kan delta, minst i samme utstrekning som andre deler av befolkningen, på alle beslutningsnivåer i folkevalgte, administrative og andre organer med ansvar for politikk og programmer som angår dem;

c) etablere virkemidler for full utvikling av disse folks egne institusjoner og initiativer, og når det er aktuelt, skaffe nødvendige ressurser for dette formål.

2. Konsultasjoner som finner sted ved anvendelse av denne konvensjon, skal foregå i god tro, i former som er tilpasset forholdene, og med målsetting om å oppnå enighet om eller samtykke til de foreslåtte tiltakene.

Artikkel 7

1. Vedkommende folk skal ha rett til å vedta sine egne prioriteringer for utviklingsprosessen i den grad den angår deres liv, tro, institusjoner, åndelige velvære og de landområder de lever i eller bruker på annen måte, og til så langt som mulig å utøve kontroll med sin egen økonomiske, sosiale og kulturelle utvikling. I tillegg skal de delta i utforming, gjennomføring og evaluering av nasjonale og regionale utviklingsplaner og programmer som kan få direkte betydning for dem.

2. Forbedring av levekår, arbeidsforhold og standarder for helse og utdanning for vedkommende folk skal foregå med deltakelse av og i samarbeid med dem, og skal prioriteres i planer for den allmenne økonomiske utvikling av de områder der de bor. Spesielle utviklingsprosjekter for disse områdene skal også legges opp slik at de fremmer slike forbedringer.

3. I samarbeid med vedkommende folk skal regjeringene sikre at det blir gjennomført studier, når dette er relevant, for å vurdere de sosiale, åndelige, kulturelle og miljømessige virkninger for dem av planlagt utviklingsvirksomhet. Resultatet av disse undersøkelser skal anses som grunnleggende kriterier for gjennomføringen av slik virksomhet.

4. Regjeringene skal, i samarbeid med vedkommende folk, treffe tiltak for å verne og bevare miljøet i de territorier der de bor.

Artikkel 8

1. Ved anvendelse av nasjonale lover og forskrifter overfor vedkommende folk, skal det tas tilbørlig hensyn til deres sedvaner eller sedvanerett.
2. Disse folk skal ha rett til å beholde sine egne sedvaner og institusjoner når disse ikke strider mot grunnleggende rettigheter fastlagt i nasjonal rettsorden og mot internasjonalt anerkjente menneskerettigheter. Når det er nødvendig, skal det etableres prosedyrer for å løse konflikter som kan oppstå ved gjennomføringen av dette prinsippet.
3. Anvendelse av punktene 1 og 2 i denne artikkel skal ikke være til hinder for at medlemmer av disse folk utøver de rettigheter som enhver borger har, og for at de påtar seg tilsvarende plikter.

Artikkel 28

1. Barn tilhørende vedkommende folk skal, når det er praktisk mulig lære å lese og skrive på sitt eget opprinnelige språk, eller på det språk som er mest brukt av den gruppen de hører til. Dersom dette ikke er praktisk mulig, skal ansvarlig myndighet rådføre seg med disse folk med sikte på å vedta tiltak for å oppnå denne målsettingen.
2. Det skal treffes tilfredsstillende tiltak for å sikre at disse folk har mulighet til å lære å uttrykke seg flytende på nasjonalspråket eller et av nasjonalspråkene i landet.
3. Det skal treffes tiltak for å bevare og fremme utvikling og bruk av de opprinnelige språk for vedkommende folk.

Europarådets rammekonvensjon om beskyttelse av nasjonale minoriteter av 1. februar 1995 – utdrag

Art. 5

1. Partene forplikter seg til å fremme de forutsetninger som er nødvendige for at personer som tilhører nasjonale minoriteter, kan bevare og utvikle sin kultur, samt bevare de grunnleggende bestanddelene av sin identitet, det vil si deres religion, språk, tradisjoner og kulturarv.
2. Uten at tiltak truffet i henhold til deres generelle integrasjonspolitikken derved berøres, skal Partene avstå fra politikk eller praksis som tar sikte på å assimilere personer som tilhører nasjonale minoriteter mot deres vilje, og beskytte disse personene mot enhver handling som tar sikte på slik assimilasjon.

Art 11

1. Partene forplikter seg til å anerkjenne at enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, har rett til å bruke sitt etternavn (patronymikon) og fornavn på minoritetsspråket, samt rett til offisiell anerkjennelse av dem, på en måte som er fastsatt i deres rettssystem.
2. Partene forplikter seg til å anerkjenne at enhver person som tilhører en nasjonal minoritet, har rett til å fremvise skilt, inskripsjoner og annen informasjon av privat art som er synlig for allmennheten, på sitt minoritetsspråk.

3. I områder som tradisjonelt er bebodd av et betydelig antall personer som tilhører en nasjonal minoritet, skal Partene innenfor rammen av sitt rettssystem, herunder avtaler med andre stater der det er aktuelt, og under hensyn til sine særegne forhold, søke å fremvise tradisjonelle stedsnavn, gatenavn og andre topografiske angivelser beregnet på allmennheten, også på minoritetsspråket når det er tilstrekkelig etterspørsel etter slike angivelser.

Den europeiske pakten om regions eller minoritetsspråk av 5. november 1992 – utdrag

Den europeiske pakten om regions- eller minoritetsspråk (minoritetsspråkpakten) framhever at minoritetsspråk bidrar til å opprettholde og utvikle Europas tradisjoner og kulturelle rikdom. Minoritetsspråkpakten pålegger statene å iverksette tiltak for å beskytte, styrke og videreutvikle minoritetsspråkene, og å legge forholdene til rette for undervisning og læring. Minoritetsspråkpakten omfatter ikke dialekter av offisielle språk i en stat eller av innvandrerspråk.

Part II

Article 7 – Objectives and principles

1. In respect of regional or minority languages, within the territories in which such languages are used and according to the situation of each language, the Parties shall base their policies, legislation and practice on the following objectives and principles:

- a. the recognition of the regional or minority languages as an expression of cultural wealth;
- b. the respect of the geographical area of each regional or minority language in order to ensure that existing or new administrative divisions do not constitute an obstacle to the promotion of the regional or minority language in question;
- c. the need for resolute action to promote regional or minority languages in order to safeguard them;
- d. the facilitation and/or encouragement of the use of regional or minority languages, in speech and writing, in public and private life;
- e. the maintenance and development of links, in the fields covered by this Charter, between groups using a regional or minority language and other groups in the State employing a language used in identical or similar form, as well as the establishment of cultural relations with other groups in the State using different languages;
- f. the provision of appropriate forms and means for the teaching and study of regional or minority languages at all appropriate stages;
- g. the provision of facilities enabling non-speakers of a regional or minority language living in the area where it is used to learn it if they so desire;

h. the promotion of study and research on regional or minority languages at universities or equivalent institutions;

i. the promotion of appropriate types of transnational exchanges, in the fields covered by this Charter, for regional or minority languages used in identical or similar form in two or more States.

2. The Parties undertake to eliminate, if they have not yet done so, any unjustified distinction, exclusion, restriction or preference relating to the use of a regional or minority language and intended to discourage or endanger the maintenance or development of it. The adoption of special measures in favour of regional or minority languages aimed at promoting equality between the users of these languages and the rest of the population or which take due account of their specific conditions is not considered to be an act of discrimination against the users of more widely-used languages.

3. The Parties undertake to promote, by appropriate measures, mutual understanding between all the linguistic groups of the country and in particular the inclusion of respect, understanding and tolerance in relation to regional or minority languages among the objectives of education and training provided within their countries and encouragement of the mass media to pursue the same objective.

4. In determining their policy with regard to regional or minority languages, the Parties shall take into consideration the needs and wishes expressed by the groups which use such languages. They are encouraged to establish bodies, if necessary, for the purpose of advising the authorities on all matters pertaining to regional or minority languages.

5. The Parties undertake to apply, *mutatis mutandis*, the principles listed in paragraphs 1 to 4 above to non-territorial languages. However, as far as these languages are concerned, the nature and scope of the measures to be taken to give effect to this Charter shall be determined in a flexible manner, bearing in mind the needs and wishes, and respecting the traditions and characteristics, of the groups which use the languages concerned.

Article 10 – Administrative authorities and public services

2. In respect of the local and regional authorities on whose territory the number of residents who are users of regional or minority languages is such as to justify the measures specified below, the Parties undertake to allow and/or encourage:

g. the use or adoption, if necessary in conjunction with the name in the official language(s), of traditional and correct forms of place-names in regional or minority languages.

Kongerikets Norges grunnlov av 17.05.1814 – utdrag

§ 92

Statens myndigheter skal respektere og sikre menneskerettighetene slik de er nedfelt i denne grunnlov og i for Norge bindende traktater om menneskerettigheter.

§ 108 (tidligere § 110 a)

Det påligger statens myndigheter å legge forholdene til rette for at den samiske folkegruppe kan sikre og utvikle sitt språk, sin kultur og sitt samfunnsliv.

Lov om styrking av menneskerettighetenes stilling i norsk rett (menneskerettsloven) 21.05.1999 nr. 30 – utdrag

§ 3.

Bestemmelsene i konvensjoner og protokoller som er nevnt i § 2 skal ved motstrid gå foran bestemmelser i annen lovgivning.

Menneskerettsloven – Vedlegg 2. Den europeiske menneskerettskonvensjon med protokoller av 4. november 1950– utdrag

Art 1. Forpliktelse til å respektere menneskerettighetene

De høye Kontraherende Parter skal sikre enhver innen sitt myndighetsområde de rettigheter og friheter som er fastlagt i del I i denne konvensjon.

Art 14. Forbud mot diskriminering

Utøvelsen av de rettigheter og friheter som er fastlagt i denne konvensjon skal bli sikret uten diskriminering på noe grunnlag slik som kjønn, rase, farge, språk, religion, politisk eller annen oppfatning, nasjonal eller sosial opprinnelse, tilknytning til en nasjonal minoritet, eiendom, fødsel eller annen status.

Menneskerettsloven – Vedlegg 4. Den internasjonale konvensjonen om økonomiske, sosiale og kulturelle rettigheter av 16. desember 1966 – utdrag

Art 1.

1. Alle folk har selvbestemmelsesrett. I kraft av denne rett bestemmer de fritt sin politiske stilling og fremmer fritt sin egen økonomiske, sosiale og kulturelle utvikling.

2. Alle folk kan for sine egne formål fritt råde over sine naturrikdommer og –forekomster, så lenge dette ikke setter til side forpliktelser som følger av internasjonalt økonomisk samarbeid, basert på prinsippet om gjensidig nytte og folkerettens regler. Ikke i noe tilfelle må et folk bli berøvet sitt eget eksistensgrunnlag.

3. Konvensjonspartene, deriblant de stater som har ansvaret for administreringen av ikke-selvstyrte områder og tilsynsområder, skal arbeide for å virkeliggjøre folkenes selvbestemmelsesrett, og skal respektere denne rett i overensstemmelse med bestemmelsene i De forente nasjoners pakt.

Menneskerettsloven – vedlegg 6 Internasjonal konvensjon om sivile og politiske rettigheter av 16. desember 1966 – utdrag

Art 1.

1. Alle folk har selvbestemmelsesrett. I kraft av denne rett bestemmer de fritt sin politiske stilling, og fremmer fritt sin egen økonomiske, sosiale og kulturelle utvikling.
2. Alle folk kan for sine egne formål fritt råde over sine naturrikdommer og –forekomster, så langt dette ikke setter tilside forpliktelser som følger av internasjonalt økonomisk samarbeid, basert på prinsippet om gjensidig nytte og folkerettens regler. I intet tilfelle må et folk bli berøvet sitt eget eksistensgrunnlag.
3. Konvensjonspartene, deriblant de stater som har ansvaret for administrasjonen av ikke-selvstyrte områder og tilsynsområder, skal arbeide for å virkeliggjøre folkenes selvbestemmelsesrett, og skal respektere denne rett, i overensstemmelse med bestemmelsene i De forente nasjoners pakt.

Art 27.

I de stater hvor det finnes etniske, religiøse eller språklige minoriteter, skal de som tilhører slike minoriteter ikke nektes retten til, sammen med andre medlemmer av sin gruppe, å dyrke sin egen kultur, bekjenne seg til og utøve sin egen religion, eller bruke sitt eget språk.

Menneskerettsloven – Vedlegg 8. FNs konvensjon om barnets rettigheter med protokoller av 20. november 1989 utdrag

Art 2.

1. De stater som er part i denne konvensjon, skal respektere og sikre de rettigheter som er fastsatt i denne konvensjon for ethvert barn innenfor deres jurisdiksjon, uten diskriminering av noe slag og uten hensyn til barnets, dets foreldres eller verges rase, hudfarge, kjønn, språk, religion, politiske eller annen oppfatning, nasjonale, etniske eller sosiale opprinnelse, eiendomsforhold, funksjonshemming, fødsel eller annen stilling.
2. Partene skal treffe alle egnede tiltak for å sikre at barnet beskyttes mot enhver form for diskriminering eller straff på grunn av sine foreldres, sin verges eller familiemedlemmers stilling, virksomhet, meningsytringer eller tro.

Art 3.

1. Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.
2. Partene påtar seg å sikre barnet den beskyttelse og omsorg som er nødvendig for barnets trivsel, idet det tas hensyn til rettighetene og forpliktelsene til barnets foreldre, verger eller andre enkeltpersoner som har det juridiske ansvaret for ham eller henne, og skal treffe alle egnede, lovgivningsmessige og administrative tiltak for dette formål.
3. Partene skal sikre at de institusjoner og tjenester som har ansvaret for barns omsorg eller beskyttelse, retter seg etter de standarder som er fastsatt av de kompetente myndigheter, særlig med hensyn til sikkerhet, helse, personalets antall og kvalifikasjoner samt kvalifisert tilsyn.

Art 6.

1. Partene erkjenner at hvert barn har en iboende rett til livet.
2. Partene skal så langt det er mulig sikre at barnet overlever og vokser opp.

Art 12.

1. Partene skal garantere et barn som er i stand til å danne seg egne synspunkter, retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.
2. For dette formål skal barnet særlig gis anledning til å bli hørt i enhver rettslig og administrativ saksbehandling som angår barnet, enten direkte eller gjennom en representant eller et egnet organ, på en måte som er i samsvar med saksbehandlingsreglene i nasjonal rett.

Art 29.

1. Partene er enige om at barnets utdanning skal ta sikte på:
 - a) å utvikle barnets personlighet, talenter og psykiske og fysiske evner så langt det er mulig,
 - b) å utvikle respekt for menneskerettighetene og de grunnleggende friheter og for prinsippene nedfelt i De forente nasjoners pakt,
 - c) å utvikle respekt for barnets foreldre, dets egen kulturelle identitet, språk og verdier, for de nasjonale verdier i det land barnet bor, landet hvor han eller hun eventuelt kommer fra og for kulturer som er forskjellige fra barnets egen kultur,
 - d) å forberede barnet til et ansvarlig liv i et fritt samfunn i en ånd av forståelse, fred, toleranse, likestilling mellom kjønnene og vennskap mellom alle folkeslag, etniske, nasjonale og religiøse grupper og personer som tilhører urbefolkningen,
 - e) å fremme respekten for det naturlige miljø.
2. Ingen del av denne artikkel eller artikkel 28 skal fortolkes slik at det gripes inn i personers og organisasjoners frihet til å opprette og lede utdanningsinstitusjoner, under forutsetning av at prinsippene fastsatt i nr. 1 i denne artikkel overholdes, og at den undervisningen som blir gitt i slike institusjoner er i samsvar med de minimumskrav vedkommende stat eventuelt har fastsatt.

Art 30.

I stater hvor det finnes etniske, religiøse eller språklige minoriteter eller personer som tilhører en urbefolkning, skal et barn som tilhører en slik minoritet eller urbefolkningen, ikke nektes retten til sammen med andre medlemmer av sin gruppe å leve i pakt med sin kultur, bekjenne seg til og utøve sin religion, eller bruke sitt eget språk.

Lov om Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter av 22.05.2015 nr. 33 – utdrag

§ 1 Formål og virkeområde

Formålet med loven (1) er å etablere Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter.

Norges nasjonale institusjon for menneskerettigheter har som hovedoppgave å fremme og beskytte menneskerettighetene i tråd med Grunnloven, menneskerettsloven og den øvrige lovgivning, internasjonale traktater og folkeretten for øvrig.

§ 5 Styrets sammensetning og oppnevning

Den nasjonale institusjonens styre skal bestå av fem medlemmer.

Styremedlemmene skal representere ulike fagfelt, herunder juridisk kompetanse om menneskerettigheter, og styret skal ha kompetanse om virksomhetsstyring. Ett av medlemmene skal ha særskilt kjennskap til samiske spørsmål. I styret skal hvert kjønn være representert med minst to medlemmer.

Stortinget velger styret, herunder leder og nestleder. Styremedlemmene velges for en periode på fire år. Medlemmene kan gjenvelges, men ingen kan sitte sammenhengende i styret i mer enn to perioder.

Lov om forandring av rikets inndelingsnavn av 14. august 1918 nr. 1

§ 2.

1. Inndelingsbetegnelsen «amt» endres til «fylke». Istedenfor benævnelsen «amtmand» anvendes «fylkesmand».

2. Rikets fylker skal ha følgende navn:

I. Østfold.

II. Oslo.

III. Akershus.

IV. Hedmark.

V. Oppland.

VI. Buskerud.

VII. Vestfold.

VIII. Telemark.

IX. Aust–Agder.

X. Vest–Agder.

XI. Rogaland.

XII. Hordaland.

XIII. Sogn og Fjordane.

XIV. Møre og Romsdal.

XV. Sør-Trøndelag.

XVI. Nord-Trøndelag.

XVII. Nordland.

XVIII. Troms eller Romsa.

XIX. Finnmark eller Finnmárku.

Lov om kommuner og fylkeskommuner av 25.09 1992 nr. 107

§ 3. Kommuneinndeling, Kommunnavn. By. (10)

1. Hver kommune hører til ett fylke. (11) Hvert fylke unntatt Oslo utgjør en fylkeskommune.

2. Endring i den kommunale og fylkeskommunale inndeling avgjøres etter regler fastsatt i lov.

3. Endring i en kommunes navn avgjøres av Kongen.

Før navnespørsmålet avgjøres skal uttalelse innhentes fra den eller de berørte kommuner.

4. Fylkeskommunen skal ha samme navn som fylket.

5. Kommuner med over 5000 innbyggere kan ta i bruk benevnelsen by, dersom kommunen har bymessig tettsted med handels- og servicefunksjoner og konsentrert bebyggelse.

Departementet kan fravike bestemmelsen i første ledd dersom tungtveiende grunner tilsier det.

Lov om Sametinget og andre samiske rettsforhold av 12.06.1987 nr. 56 – utdrag

§ 1–5 Samisk språk

Samisk og norsk er likeverdige språk. De skal være likestilte språk etter bestemmelsene i kapittel 3.

Kapittel 3. Samisk språk

§ 3–1 Definisjoner

I dette kapitlet menes med:

1. forvaltningsområdet for samisk språk: de kommunene som Kongen i forskrift har fastsatt at skal inngå i forvaltningsområdet for samisk språk,
2. offentlige organ: ethvert organ for stat og kommune,
3. lokalt offentlig organ i forvaltningsområdet: ethvert kommunalt, fylkeskommunalt og statlig organ som har en tjenestekrets som omfatter en kommune eller en del av en kommune i forvaltningsområdet for samisk språk,
4. regionalt offentlig organ i forvaltningsområdet: ethvert fylkeskommunalt og statlig organ som har en tjenestekrets som helt eller delvis omfatter flere av kommunene i forvaltningsområdet for samisk språk, men som likevel ikke er landsomfattende.

§ 3–2 Oversettelse av regler. Kunngjøringer og skjema

Lover og forskrifter av særlig interesse for hele eller deler av den samiske befolkning, skal oversettes til samisk.

Kunngjøringer fra offentlige organ¹ som særlig retter seg mot hele eller deler av befolkningen i forvaltningsområdet, skal skje både på samisk og norsk.

Skjema til bruk overfor et lokalt eller regionalt offentlig organ¹ i forvaltningsområdet skal foreligge både på samisk og norsk. Kongen² gir nærmere regler om iverksetting av denne bestemmelsen.

Lov om stadnamn av 18.05.1990 nr. 11 – utdrag

§ 1 Formål og verkeområde

Formålet med denne lova er å ta vare på stadnamn som språklege kulturminne, gi dei ei skriftform som er praktisk, og som ikkje skyggjer for meiningsinnhaldet i namnet, og medverke til kjennskap til og aktiv bruk av namna.

Lova skal sikre omsynet til samiske og kvenske stadnamn i samsvar med nasjonalt lovverk og internasjonale avtalar og konvensjonar.

Lova gjeld når organ for stat, fylkeskommune og kommune skal fastsetje stadnamn eller skrivemåten av dei, eller bruke dei i tenesta. Lova gjeld også bruk av stadnamn i selskap som det offentlege eig fullt ut og i læremiddel som skal brukast i skolen. Departementet kan i særskilte tilfelle gi forskrift om at lova skal gjelde når selskap som det offentlege ikkje eig fullt ut, skal bruke stadnamn.

Lova gjeld ikkje for Svalbard, Jan Mayen og dei norske bilanda, den norske kontinentalsokkelen⁵ og Noregs økonomiske sone.

§ 4.Reglar om skrivemåten

Dersom ikkje anna er fastsett i denne lova, skal det ved fastsetjing av skrivemåten av stadnamn¹ takast utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen. Skrivemåten skal følgje gjeldande rettskrivingsprinsipp for norsk og samisk. For kvenske stadnamn skal skrivemåten

følgje gjeldande rettskrivingsprinsipp for kvensk. Skogfinske stadnamn på Austlandet følgjer norske rettskrivingsprinsipp.

Når det same namnet er brukt om ulike namneobjekt på den same staden, skal den skrivemåten som er brukt for det namneobjektet namnet opphavleg vart brukt om, som hovudregel vere retningsgivande for skrivemåten for dei andre namneobjekta. Dette gjeld ikkje i dei tilfella der det opphavlege namnet på namneobjektet er eit bruksnamn med ein skrivemåte som er fastsett av grunneigaren. To eller fleire skriftformer av same namn på det same namneobjektet kan fastsetjast som sidestilte dersom eitt eller fleire av desse vilkåra er oppfylte

- a) det finst fleire uttalevariantar av namnet fordi lokaliteten har stor geografisk utbreiing, eller ligg i eit dialektalt eller administrativt grenseområde
- b) to eller fleire skriftformer av namnet er vel innarbeidde
- c) det er sterk lokal interesse for to eller fleire av formene

§ 5. Fastsetjing av skrivemåten

Saker om skrivemåten av stadnamn kan takast opp av

- a) eit offentleg organ og andre som er nemnde i § 1 tredje ledd
- b) eigaren eller festaren¹ i saker som gjeld namn på eige gardsbruk eller eigedom
- c) ein lokal organisasjon med særleg tilknytning til eit stadnamn²
- d) stadnamnkonsulentane³ når det gjeld stadnamn i deira område

Kommunen vedtek skrivemåten av offisiell adresse og av namn på tettstader, grender, kommunale gater, vegar, torg, bydelar, bustadfelt, anlegg o.l. Fylkeskommunen vedtek skrivemåten av namn på fylkeskommunale anlegg o.l.

Statens kartverk vedtek skrivemåten av gardsnamn, bruksnamn, seternamn, naturnamn, namn på statlege anlegg o.l. dersom ikkje anna er fastsett i lov eller forskrift. Det kan gjerast samlevedtak for skriftforma av eit namneledd innanfor det same administrative området.

Er det tvil om kven som etter desse reglane skal fastsetje skrivemåten av eit stadnamn,³ kan spørsmålet leggjast fram for departementet til avgjerd.

§ 6. Nærmare om saksbehandlinga

Når ei namnesak er teken opp med vedtaksorganet, skal saka gjerast kjend for dei som har rett til å uttale seg. Eigaren eller festaren¹ har rett til å uttale seg i saker som gjeld skrivemåten av bruksnamn.² Eigaren eller festaren har òg rett til å uttale seg i saker som gjeld gardsnamn³ når skrivemåten av gardsnamnet skal vere retningsgivande for skrivemåten av bruksnamnet. Kommunane har rett til å uttale seg når vedtaket skal gjerast av andre organ enn kommunen sjølv. Fylkeskommunane har rett til å uttale seg i saker som gjeld område som femner om meir enn ein kommune. Lokale organisasjonar har rett til å

uttale seg i saker som gjeld stadnamn⁴ organisasjonen har ei særleg tilknytning til. Før det blir gjort vedtak om skrivemåten, skal namnekonsulentane gi tilråding. Grunneigaren kan be om å få tilråding frå namnekonsulentane i saker som gjeld namn på eige gardsbruk eller eigedom.

I saker om skrivemåten av nedervde bruksnamn⁵ har eigaren rett til å fastsetje skrivemåten dersom han kan dokumentere at den ønskete skrivemåten har vore i offentleg bruk som bruksnamn. Skrivemåten av bruksnamnet kan i desse tilfella vedtakast utan høyring etter første ledd. Vedtak om skrivemåten av gardsnamn skal i alle andre tilfelle vere retningsgivande for skrivemåten av bruksnamn som er identisk med gardsnamnet.

Namnesak må reisast samtidig for parallellnamn på norsk, samisk og kvensk.

Med mindre anna er fastsett i lov eller i medhald av lov, gjeld reglane i forvaltningsloven⁶ kapittel IV, V og VIII ikkje for saker etter lova her.

§ 9 Bruk av stadnamn

Når skrivemåten av eit stadnamn¹ er fastsett etter denne lova og ført inn i stadnamnregisteret, skal han brukast av eige tiltak av dei som er nemnde i § 1 tredje ledd.

Samiske og kvenske stadnamn¹ som blir nytta blant folk som bur fast på eller har næringsmessig tilknytning til staden, skal til vanleg brukast av det offentlege t.d. på kart, skilt, i register saman med eventuelt norsk namn.

Offentlege organ og andre som er nemnde i § 1 tredje ledd, skal halde fram med å bruke dei skriftformene som er i bruk av det offentlege når lova blir sett i verk, til det eventuelt blir gjort endringsvedtak.

§ 10 Klage

Vedtak etter denne lova kan påklagast av dei som etter § 5 første ledd bokstav a til c har rett til å ta opp saker om skrivemåten av stadnamn.¹ Tilsvarende gjeld for vedtak om namnsetjing etter anna lov, dersom vedtaket er i strid med § 3 i lova her. Offentleg organ har berre klagerett i saker som gjeld namn dei skal bruke i tenesta. Klageretten gjeld også vedtak gjorde av kommunar og fylkeskommunar. Klage skal grunngivast. Vedtak gjorde av Kongen og Stortinget kan ikkje påklagast. Feilbruk eller manglande bruk av stadnamn etter § 9 kan påklagast til overordna departement. Klage over manglande vedtak kan påklagast til klagenemnda.

Klager på andre vedtak enn dei som er gjorde av eit departement, skal behandlast av ei klagenemnd oppnemnd av Kongen. I klagesaker av prinsipiell karakter kan klagenemnda gi Språkrådet, Sametinget og departementet høve til å uttale seg.

Departement som gjer vedtak om skrivemåte, har plikt til å ta saka opp til ny avgjerd etter klage. Departementet skal i slike saker innhente tilråding frå klagenemnda.

For førebuinga av ei klagesak gjeld saksbehandlingsreglane i § 6 tilsvarende. Elles gjeld reglane i forvaltningsloven kapittel VI.

§ 11 Stadnamnkonsulentar

Departementet oppnemner stadnamnkonsulentar for norske og kvenske stadnamn. Sametinget¹ oppnemner stadnamnkonsulentar for samiske stadnamn.

Namnekonsulentane skal gi rettleiing og råd om skrivemåten av stadnamn.

§ 12 Stadnamnregister

Det skal først eit sentralt stadnamnregister.

Alle skriftformer som er endeleg fastsette, skal meldast til stadnamnregisteret av det organet som har gjort vedtaket.

Opplysningane i registeret er offentlege.

Lov om vegtrafikk av 18.06.1965 nr. 4 – utdrag

§ 5. Skiltregler m.m.

Enhver skal være oppmerksom på offentlig trafikkskilt, signal og oppmerking og skal rette seg etter de forbud og påbud som gis på denne måte.

Departementet gir regler om offentlige trafikkskilt, signaler og oppmerkinger, herunder om hvilke myndigheter som kan treffe vedtak om oppsetting og oppmerking. Myndighet til å treffe vedtak om oppsetting og oppmerking kan også delegeres til kommuner.

Vedkommende myndighet har på privat og offentlig eiendom rett til å sette opp offentlig trafikkskilt, signal, utstyr for kontroll av trafikk og feste for slike innretninger og til å foreta oppmerking. For skade og ulempe voldt ved slike tiltak ytes erstatning fastsatt ved skjønn. For så vidt gjelder offentlig veg, dekkes utgifter ved tiltakene som vegutgifter etter reglene i veglova, men er et tiltak truffet av hensyn til noen bestemt persons interesse, kan han pålegges å erstatte utgiftene helt eller delvis etter regler gitt av departementet. For private vegers vedkommende kan departementet gi regler om hvem som skal bære utgiftene.

Offentlig trafikkskilt, signal eller oppmerking må ikke brukes på eller ved veg uten tillatelse av vedkommende myndighet. Det samme gjelder skilt, signal eller oppmerking som kan forveksles med offentlige. Dersom det uten tillatelse er satt opp skilt eller signal eller foretatt oppmerking, kan dette fjernes eller kreves fjernet av myndigheten.

Det er forbudt å endre, fjerne eller skade offentlig trafikkskilt, signal, utstyr til kontroll av trafikk, oppmerking eller innretning for vegsperring.

Forskrift om forvaltningsområdet for samisk språk av 17.06.2005 nr. 657

§ 1.

Med forvaltningsområdet for samisk språk menes kommunene Karasjok, Kautokeino, Nesseby, Porsanger, Tana, Kåfjord, Lavangen, Tysfjord, Røyrvik og Snåsa.

Forskrift om skrivemåten av stadnamn av 01.06.2007 nr. 592 – utdrag

§ 4 Særlege reglar om skrivemåten av samiske stadnamn

Ved fastsetjing av skrivemåten av samiske stadnamn skal det takast utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen. Skrivemåten skal følgje gjeldande rettskrivingsprinsipp i nordsamisk, lulesamisk eller sørsamisk. Nordsamisk rettskriving skal brukast i Finnmark, Troms og i Nordland sør til Tysfjord kommune. Lulesamisk rettskriving skal brukast herfrå og sørover til Meløy kommune. Frå Rana kommune skal sørsamisk rettskriving brukast. I grenseområda for dei enkelte språkområda skal ein bruke den rettskrivinga som passar best med den nedervde lokale uttalen. Dersom det er brukt fleire samiske namn på same namneobjektet, skal det eldste namnet som hovudregel brukast av det offentlege.

I avveginga av dei ulike omsyna skal ein leggje særleg vekt på at stadnamna får ein mest mogleg einskapleg skrivemåte innanfor det samiske språkområdet.

Namn som inneheld allment kjende ord eller namneledd, skal som hovudregel skrivast i samsvar med gjeldande rettskriving. Dialektformer av namn og namneledd som ikkje finst andre stader, kan ein skrive i samsvar med den lokale uttalen.

§ 5 Særlege reglar om skrivemåten av kvenske stadnamn

Ved fastsetjing av skrivemåten av kvenske stadnamn skal ein ta utgangspunkt i den nedervde lokale uttalen.

§ 6 Bruk av eittspråklege namn

Når eit namneobjekt har berre eit samisk namn, eit kvensk namn eller eit norsk namn, skal dette namnet brukast utan omsetjing eller tilpassingar.

§ 7 Bruk av fleirspråklege namn

Dersom eit namneobjekt har samisk og/eller kvensk namn i tillegg til eit norskspråkleg namn, og namneformene er i bruk blant folk som bur fast på eller har næringsmessig tilknytning til staden, skal begge eller alle namna brukast.

I samanhengande tekst bruker ein det namnet som samsvarer med språket i teksten.

På skilt eller kart o.l. der det blir brukt meir enn eitt namn, skal vedtaksorganet fastsetje rekkjefølgja av namna. Ved fastsetjing av rekkjefølgja skal ein ta omsyn til språkbruken på staden. I forvaltningsområdet for samisk språk skal rekkjefølgja vere samisk, norsk, kvensk.

Der det av praktiske årsaker er særskilt vanskeleg å bruke fleire namn, skal det ved valet mellom norsk, samisk og kvensk leggjast vekt på kva for eit namn som har lengst tradisjon og er best kjent på staden. Det norske namnet treng ikkje vere med dersom det er ei fornorska form av det samiske eller kvenske namnet, skil seg lite frå det og ikkje er i vanleg bruk i den norske forma. (Døme: norsk Skaidi av samisk Skáidi.)

§ 9.Vedtak

Vedtak skal vere skriftlege. Fagleg grunngiving for avgjerda skal givast samtidig med vedtaket for bruksnamn og gardsnamn. Dei som har klagerett etter stadnamnlova § 10 første ledd, kan krevje å få grunngivinga etterpå for andre enkeltnamn. Grunngivinga skal vise til den regelen vedtaket byggjer på, og om nødvendig sitere denne. Dei faglege føresetnadene og den vurderinga som ligg til grunn for vedtaket, skal også takast med.

Melding eller kunngjering om vedtak skal innehalde opplysningar om klagerett, klagefrist, framgangsmåte ved klage, vidare om rett til å sjå saksdokumenta og om høve til å søkje om utsett iverksetjing av vedtaket til klagefristen er ute eller klaga avgjort.

Klagefristen er tre veker frå melding om vedtaket er kommen fram. Dersom meldinga skjer ved offentleg kunngjering, tek klagefristen til den dagen vedtaket blei kunngjort første gongen.

Det organet som gjer vedtak, skal sende melding til partane i saka, til vedkommande kommune/fylkeskommune (jf. stadnamnlova § 6 første ledd) dersom kommunen/fylket ikkje sjølv er vedtaksorgan, til statlege organ som skal bruke namnet i tenesta, til namnekonsulenttenesta og til Sentralt stadnamnregister (sjå § 15).

Vedkommande kommune skal syte for å gjere vedtaket kjent for dei i kommunen som har klagerett etter stadnamnlova § 10 første ledd men som ikkje er part i saka.

§ 10.Klage

Klage skal grunngivast, og grunngivinga må behandle alle namn eller namneledd klaga gjeld.

Klage skal sendast til det organet som har fastsett skrivemåten, med kopi til vedkommande kommune der kommunen ikkje er vedtaksorgan. Med dei unntaka som går fram av § 6 og § 10 i stadnamnlova, gjeld kapittel VI i forvaltningslova.

§ 14.Stadnamnkonsulenttenesta

Det skal oppnemnast to namnekonsulentar for norskspråklege stadnamn for kvart av dei geografiske områda Austlandet med Agderfylka, Vestlandet, Midt-Noreg og Nord-Noreg. Det skal også oppnemnast namnekonsulentar for nord-, sør- og lulesamisk og for kvensk. Konsulentane blir oppnemnde på åremål for seks år om gongen.

Konsulentane skal gi råd og rettleiing til offentlege organ og andre som skal fastsetje skrivemåtar. Dei kan også gi råd i spørsmål om namnsetjing og elles svare på spørsmål om stadnamn og stadnamnbruk generelt.

§ 15.Sentralt stadnamnregister

Registeret skal innehalde opplysningar om alle stadnamn som har fått skrivemåten vedteken etter lova. I tillegg skal registeret innehalde flest mogleg av andre stadnamn som er godkjende og brukte i offentleg samanheng etter gammalt regelverk.

For alle namna skal registeret ha opplysningar om:

a) skrivemåte av namnet

- b) status for skrivemåten (vedteken, godkjend, avslått m.m.)
- c) språk eller språkform (norsk, kvensk, nord-, lule- eller sørsamisk)
- d) objekttype (grend, gard, bruk, veg, vatn, elv, nes osv.)
- e) om det finst fleire namn i same språkform for same namneobjekt, kva for namn som er mest vanleg brukt der ein har kunnskap om det
- f) koordinat med referanse til eit nasjonalt brukt koordinatsystem
- g) administrativ tilhøyrse (kommunennummer).

For vedtekne namn skal registeret i tillegg ha følgjande opplysningar:

- h) kven som har gjort vedtaket, og vedtaksdato
- i) identitetsnummer i det sentrale eigedomsregisteret (tidligere GAB (grunneigedoms-, adresse- og bygningsregisteret)/matrikkelen) for namn som også skal brukast i dette registeret.

For namn med status godkjend skal i tillegg registrerast:

- j) kva for offentleg bruk (t.d. kart, skilt) namnet er henta frå og publiseringsår eller tilsvarande.

Statens kartverk er registerstyresmakt og skal syte for at opplysningane er allment tilgjengelege. Statens kartverk er ansvarleg for å utarbeide dei standardane og rutineane som skal nyttast ved rapportering til registeret. For vedtak som også skal brukast i GAB/matrikkelen, skal Statens kartverk syte for oppdatering mellom dei to registera.

Når eit namn ikkje er behandla etter reglane i lov om stadnamn, og to eller fleire skrivemåtar av namnet på same språk er i offentleg bruk og er registrerte i Sentralt stadnamregister (SSR) som godkjende skrivemåtar, bør ein i offentleg bruk velje den skrivemåten som er brukt på namneiningsplassen i SSR.

Forskrift om offentlige trafikkskilt, vegoppmerking, trafikklyssignaler og anvisninger av 10.07.2005 nr. 1219 – utdrag

§ 2 Gyldighet, virkeområde m.m.

1. Offentlig trafikkskilt, vegoppmerking og trafikklyssignal er gyldig bare når de er plassert etter vedtak av vedkommende myndighet. Offentlig trafikkskilt gjelder etter sitt innhold fra det øyeblikk det er satt opp og avdekket.

2. Offentlig trafikkskilt, vegoppmerking og trafikklyssignal gjelder for vegen i den tillatte kjøreretning og for den trafikantergruppe som de retter seg mot.

Dersom det er flere kjørefelt i kjøreretningen og offentlig trafikkskilt er plassert over midten av et kjørefelt, gjelder skiltet bare for vedkommende felt.

Unntak fra bestemmelsene i nummeret her kan være fastsatt for enkelte skilt eller skiltgrupper.

3. Offentlig trafikkskilt kan være utført slik at skiltet kan veksle mellom to eller flere forskjellige symboler eller tekster. I slike tilfeller kan utforming og farge avvike fra det som er angitt i denne forskrift.

Kapittel 8. Vegvisningsskilt

§ 15 Alminnelige bestemmelser

1. Vegvisningsskilt gir opplysninger om stedsnavn, virksomheter, vegruter, valg av kjørefelt, valg av veg og avstand til reisemål.

2. Skiltene 701–719 og 725 har følgende farger:

- For geografiske mål: Blå bunn og hvit tekst for motorveger, gul bunn og sort tekst for andre veger.
- For andre mål: Hvit bunn og sort tekst.
- For midlertidig vegvisning: Oransje bunn og sort tekst.

For mål av særlig interesse for turisttrafikk kan skiltene ha brun bunn og hvit tekst.

3. Vegvisningsskilt har ikke underskilt. I stedet kan tekst, tall og symboler som beskrevet i denne forskrift, være anbrakt på vegvisningsskiltet. Dersom offentlig trafikkskilt er gjengitt på vegvisningsskilt, betyr det at tilsvarende skilt er satt opp på den veg det vises til.

§ 29 Myndighet for andre offentlige trafikkskilt

1. Regionvegkontoret kan treffe vedtak om å sette opp eller ta ned andre offentlige trafikkskilt enn dem som omfattes av bestemmelsene i § 26 – § 28 for riksveg, fylkesveg og privat veg. Kommunen har slik myndighet for kommunal veg. Regionvegkontorets vedtak kan likevel om nødvendig også gjelde skilting på kommunal veg, dersom skiltene på riksveg, fylkesveg eller privat veg må suppleres med skilt på kryssende kommunal veg. Kommunens myndighet gjelder ikke for skilting for kommunal veg på kryssende riksveg eller fylkesveg.

2. Myndighet som nevnt i § 28 nr. 3 femte ledd kan også nytte slike skilt.

3. Utforming og bruk av skilt 590 Trafikksikkerhetsinformasjon skal godkjennes av Vegdirektoratet før det treffes vedtak om å sette opp skiltet.

4. For skilt 729 Gate-/vegnavnskilt treffer kommunen vedtak også for privat veg. Før regionvegkontoret eller kommunen fatter vedtak om slikt skilt skal henholdsvis kommunen og regionvegkontoret få uttale seg.